

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συντάττομενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχόν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξέμνηος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰτήματα γράσει διατίμη. 50.— Ἀμερικῆς δολάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ἄλλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελάνια 10.

Ἐξέμνηοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΒΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἄλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδμήτου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐυριπίδου 319, 42, παρὰ τὸ Βαρθολομαῖον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 37ος

Ἐν Ἀθήναις, 3 Μαΐου 1930

Ἔτος 52ον.—Ἀριθ. 22

ΟΙ ΤΑΠΕΙΝΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΦΡΟΝΕΜΕΝΟΙ

(ΠΑΡΑΜΥΘΙΟ ΤΟΥ ANDERSEN)

Πλησίαζε τὸ καλοκαίρι καὶ ἦταν ἡ ἀνοιξή σ' ὅλες τῆς τρεῖς δόξες. Δέντρα, κήποι, χωράφια, ἔλα ἦταν ἀνθισμένα. Λαμπρὰ χρώματα ἦταν παντοῦ καὶ ὁ ἀέρας μοσκοβολοῦσε.

Σὲ μιὰ πλαγιά θμωσ, πάνω σὲ μιὰ μικρὴ μνηλιά ἦταν μιὰ κλάρα ὀμορφὴ καὶ γερὴ, γεμάτη ἀπὸ ρόδινα λουλουδάκια, ἔτοιμα νάνοιξουν. Αὐτὴ ἦταν τὸ καλύτερο σύμβολο τῆς ἀνοιξῆς.

Ἡ κλάρα ἤξερε καλὰ πόσο ἦταν ὀμορφὴ, καὶ δὲν ἔαφιστήκε διόλου ὅταν εἶδε μιὰν ἀρχοντικὴ ἀμάξα νὰ σταματᾷ μπροστὰ τῆς, καὶ νὰ κατεβαίνει μιὰ μικρὴ κοντέσσα ποὺ φώναζε μὲ χαρὰ:

— Κοίταξε, μαμμά, τί ωραία κλάρα! Θάξίζε γιὰ κοριόνα τῆς ἴδιας τῆς βασιλισσας!

Κι' ἡ κόρη ἔκοψε τὴν κλάρα, τὴν ἔπιασε μὲ προσοχὴν στὰ λεπτά τῆς χέρια, τὴν προφύλαξε μὲ τὴν ὀμπρέλλα τῆς ἀπὸ τρεῖς καυτὲς ἀχτίνες τοῦ ἡλίου, μπήκε σ' ἀμάξι καὶ εἶπε νὰ γυρίσουν.

Ἀνέβηκε μιὰ μεγαλόπρεπη μαρμάρινη σκάλα, καὶ ἀφοῦ πέρασε ἀπὸ πλούσια διαμερίσματα, ἔφτασε σὲ μιὰ ὑπέροχον σάλα μὲ ἀπάνταστα στολίδια. Τὰ πιδ σπάνια λουλούδια ἦταν μέσα στὰ πιδ πολύτιμα βάζα. Μὰ ἡ μικρὴ κοντέσσα πήρε ἓνα βάζο ἀπὸ ἀλάβατρο, ἔβαλε μέσα τὴ μνηλιά καὶ τὸ τοποθέτησε στὴν πιδ τιμητικὴ θέσιν.

Ἀληθινὸν χάρισμα τῶν

ματιῶν. Κι' ἡ κλάρα τὸ πήρε ἀπάνω τῆς καὶ ἔγινε περήφανη, γιὰ τὴν εἰδειχναν τόσο θαυμασμό.

Στὴ σάλα αὐτὴ ἔμπαιναν ἀνθρωποὶ κάθε λογῆς. Ἄλλοι κοίταζαν δίχως νὰ μιλοῦν, ἄλλοι εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάζουν καὶ νὰ λένε τρεῖς ἐντυπώσεις τους. Ἀπ' αὐτοὺς ἄλλοι ἦταν λιγόλογοι καὶ ἄλλοι φλυαροῦσαν καὶ ἔλεγαν ἀνοη-

σίες. Ἀπ' ὅλα αὐτὰ ποὺ ἀκούγε καὶ ἔβλεπε, ἡ κλάρα τῆς μνηλιάς ἔμαθε ἓνα πρᾶγμα: ὅτι δηλαδὴ ὅπως καὶ σ' ὅλα τὰλλα, ἔτσι καὶ στὰ φυτὰ ὑπάρχουν μεγάλες διακρίσεις.

— Ὑπάρχουν φυτὰ, συλλογίζεσταν, ποὺ χρησιμεύουν μόνο γιὰ στολίδι. Ὑπάρχουν ἄλλα ποὺ εἶναι μόνο γιὰ νὰ μυρίζουν. Ἄλλα ποὺ χρησιμεύουν γιὰ τροφή, καὶ ἄλλα ποὺ δὲν ἔβρει κανεὶς τί χρειάζονται καὶ ποὺ μποροῦσαν καὶ ν' ἀλείψαν.

Κι' ἡ κλάρα, ποὺ ἦταν κοντὰ στὸ παραθύρι, ἐρριχνε καὶ καμμιά ματιὰ στὴν αὐλή, στὸν κήπο καὶ στὰ χωράφια, καὶ ἐξετάζε ἔλα τὰ εἶδη τῶν φυτῶν, ποὺ βλάσταναν ἐκεῖ. Ἄλλα ἦταν πλούσια καὶ ὑπέροχα μὲ ἀφθονα χρώματα. Ἄλλα φτωχὰ καὶ ἀσθενικὰ καὶ ἀξιολόπητα.

— Κακόμοιρα πλάσματα, εἶπε ἡ κλάρα κοιτάζοντας αὐτὰ τὰ τελευταῖα, ἡ φύση γιὰ σὰς εἶναι μητριού! Πόσο πικρὰ θὰ αἰσθάνεσθε τὴν καταφρόνια σας, καθὼς ἐγὼ καὶ οἱ ὀμοῖοί μου αἰσθανόμεστε τὸ μεγαλεῖο μας. Ὑπάρχουν, βλέπετε, διακρίσεις. Ἄλλοι εἶναι ψηλά καὶ ἄλλοι χαμηλά. Κι' ἀληθινὰ, χρειάζονται οἱ διακρίσεις. Διαφορετικὰ, θὰ εἴμαστε ὅλοι ἴσοι καὶ ὀμοῖοι!

Κι' ἡ κλάρα κοίταξε μὲ συγκατάβασον ἰθὺς ἓνα εἶδος φυτῶν, ποὺ φύτρωσαν σὲ χιλιάδες παντοῦ: στὰ χωράφια, στ' ἀδύκνια, ἀκόμα καὶ ἀνάμεσα στρεῖς πλάκες τῆς αὐλῆς.

Κανεὶς δὲν τὰκοῦσε νὰ κἀνει μπουκέτο. Ἦταν πο-

«Ἦρθε μιὰ παρὰ παιδάκια στὸ λιβάδι...» (Σελ. 254, στ. β.)

λό κοινά, βλέπετε, κι' είχαν κι' ένα χωριάτικο όνομα: τάλαγαν πικραλίδα.

— Δυστυχισμένο, είπε η κλάρα της μηλιάς, πώς σε περιφρονούν! Κι' όμως δεν είναι λάθος δικός σου τ'ότι είσαι τόσο πρόστυχο φυτό. Αλλά, βλέπεις, όπως και στα δένδρα, έτσι και στα φυτά, χρειάζεται μια διάκριση τάξεων, για να ξεχωρίζουν οι ανώτεροι από τους κατώτερους. Έτσι είναι κανονικό.

Τότε βγήκε μια άχτινα του ήλιου. Φίλησε την ανθισμένη κλάρα, μα το ίδιο φίλησε και τις κίτρινες πικραλίδες στην αύλη και στα σοκάκια. Κι' όλες οι άδερφές της άχτινας τ'όλο έκαναν. Χάιδευαν όλα τα φυτά, ακόμη και τα πιο φτωχικά.

Η κλάρα της μηλιάς δεν είχε σκεφθεί ποτέ της ότι η αγάπη του Πλάστη είναι απέραντη κι' απλώνεται πάνω σε κάθε τι που ζει στην πλάση. Ούτε είχε αντιληφθεί ότι πολλά κι' ωραία πράγματα μένουν συχνά κρυμμένα, κι' ότι δεν πρέπει να κρίνει κανείς από τις επιφάνειες. Έμεις όμως οι άνθρωποι δεν μπορούμε να την κατηγορήσουμε γι' αυτό. Γιατί κι' έμεις τ'όλο κάνουμε.

Η άχτινα του ήλιου ωστόσο κατάλαβε τις σκέψεις της και της είπε:

— Μου φαίνεται πως δεν βλέπεις καλά. Ποιό είναι λοιπόν τ'ό περιφρονημένο φυτό, που τόσο τ'ό συμπονώς;

— Είναι οι πικραλίδες, αποκρίθηκε η κλάρα. Κανείς δεν τις κόβει να κάνει μπουκέτο, όλοι τις ποδοπατούν, κι' όποι να γυρίσει, βλέπει από δαυτές. Κι' όταν ξεσποριάσει, γίνεται σαν ξέφτια από παλιό μαλλί που πετούν στον άερα και κάθονται στα ρούχα του κόσμου. Αληθινά είν' ένα καλιόχορτο! Ωστόσο χρειάζονται κι' αυτά στον κόσμο. Έγώ όμως εδώνωμονω τον Πλάστη που δεν με τοποθέτησε σ' αυτή την περιφρονημένη και φτωχή τάξη.

Τότε ήρθε μια παρέα παιδάκια στο λιβάδι. Ήταν ένα μωρό που ίσια που μπορούσε να περπατεί, και τ' άλλα τ'ό πήγαιναν θριαμβευτικά στα χέρια. Όταν είδε μια πυκνή τούφα από πικραλίδες, είπε να τ'ό βάλουν ανάμεσα σ'τα άφθογα κίτρινα λουλούδια κι' από τ'ό χαρά του άρχισε να χοροπηδά και να γελά μ'όλη του την καρδούλα. Μάζεψε λουλουδάκια, έκαμε μπουκέτο, και με τ'ό αθώα του χαρά τ'ό φιλούσε άπειρες φορές.

Τα πιο μεγάλα παιδιά έκοψαν τ'ό λουλούδια από τ'ό κιστόνια τους και τ'ό περνούσαν σε κλωστές κι' έφτιαναν περιδέραια κι' αλυσίδες, και τ'ό φορούσαν στο λαιμό και στο στήθος.

Αλλά κοίταζαν με προσοχή τ'ό σποριασμένα λουλούδια και θαύμαζαν τ'ό τέχνη και τ'ό λεπτότητά τους. Ύστερα φυσούσαν ελαφρά, και τότε σαν ανάλαφρες τρυφίτσες από μπαμπάκι πετούσαν οι σπόροι σαν άχνες ψηλά στον άερα. Κι' άρχισε ύστερα τ'ό κυνηγητό, ποιος να πιάσει έναν από τ'ός «κλέφτες» αυτούς, καθώς τ'ό λέγανε, κι' έτσι τ'ό περιφρονημένο φυτό χάριζε άπειρη διασκέδαση στα παιδιά.

— Βλέπεις; είπε η άχτινα. Βλέπεις πόση χαρά δίνει και πόσο τ'ό αγαπούν;

— Ναι, ναι, είπε άγέρωχα η μηλιά. Καλό είναι για τ'ό μωρά.

— Ηρθε τότε μια γριά μ'ό ένα μαχαίρι κι' έψαχνε να βρη πικραλίδες που δεν είχαν άνθισει. Έκοβε τις ρίζες τους χωριστά και τ'ό φύλλα τους χωριστά. Τις ρίζες θά τις πουλούσε και τ'ό φύλλα θά τ'ό κάνανε σαλάτα.

— Χρήσιμο φυτό, καθώς φαίνεται, είπε η κλάρα. Δεν ανήκει όμως στον καλό κόσμο και δεν καταλαβαίνει τί θά πει εδανικό κι' ωραίο. Γιατί δ'ό πάρχουν, βλέπεις, και σ'τα φυτά διακρίσεις.

Η άχτινα της είπε ότι όλα τ'ό τ'ό πλάσματα ό Θεός τ'ό αγαπά ξέσου κι' η δι-

καισούνη του κυβερνά όλη τ'ό οικουμένη. — Δόγια, λόγια! αποκρίθηκε βιαστικά η κλάρα

Ό αφέντης μπήκε κείνη τ'ό στιγμή στο σαλόνι μαζί μ'όλη του τ'ό οικογένει-

«Όλα τ'ό τ'ό πλάσματα ό Θεός τ'ό αγαπά ξέσου». (Σελ. 254, στ. β').

νια, που γύριζε από τ'όν περίπατο. Η μικρή κοντεσσίνα είχε ξεχάσει πιά τ'ό ωραία κλάρα. Βάδιζε σιγά και προσεχτικά, και κρατούσε με μύριες προφυλάξεις κάτι που ήταν τιλυμένο μέσα σε φύλλα βελανιδιάς. Έκλεισε πόρτες και παράθυρα για να μη φυσά ρεύμα και τ'ός χαλάσει κείνο που κρατούσε. Σιγουρα, δεν είχε δώσει τόσο μεγάλη προσοχή στην κλάρα της μηλιάς, όταν τ'ό είχε βάλει στο βάζο.

Μέριασε λοιπόν σιγά-σιγά τ'ό φύλλα τ'ός βελανιδιάς κι' έβγαλε — τί; Ένα σποριασμένο άνθος από τ'όν περιφρονημένη κείνη πικραλίδα! Κι' όλες οι προφυλάξεις ήταν για να μην πάρει ό άέρας κανένα από τ'ό λεπτότατα κι' ανάλαφρα κείνα ξεφτίδια, που πετούν στον άερα και τ'ό όνομά τ'όν «κλέφτες» (*). Κι' η πικραλίδα είχε μείνει άθικτη και μαζεύτηκαν όλοι και τ'ό θαύμαζαν.

— Τι λεπτό κι' ωραίο πράγμα, είπε η κοντεσσίνα. Θά φέρω άμέσως τις μπουγιές μου να τ'ό ζωγραφίσω στο ίδιο πανί μαζί με τ'όν κλάρα της μηλιάς. Είναι και τ'ό δυό τόσο όμορφα!

Κι' η άχτινα χάριζε τ'όν πικραλίδα, χάριζε και τ'ό μηλιά, που φαίνονταν σά να κοκκίνιζε από ντροπή, βλέποντας τ'ό περιφρονημένο φυτό να τ'ό τιμούν όσο κι' αυτή.

ΦΑΚΙΝΗ ΒΑΛΕΡΟΣ

(* Τ'ό όνομά τ'όν και «μολοστρες». Και τ'ό κάνουν, εκτός από τ'όν πικραλίδα, κι' ό ζοχός κι' άλλα φυτά. Πέρουν, μα «Αθηναϊκή Έπιστολή» τ'ό κ. Φαίδωνος για τις «μολοστρες», έπροκάλισε, καθώς θά θυμούνται οι φίλοι μας, μεγάλη συζήτηση για τ'ό είδος τ'ό φυτού που τις κάνει. — Σ. τ. Α.

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟ ΜΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Η ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΦΩΝΩΝ

Ποιος δεν έχει άκούσει μια συναυλία παιδικών φωνών;

Είναι φωνές γλυκές σά μουσική άπαλές σά χάρδι· κρυστάλλινες σαν τ'ό νερό που αναβλύζει από μια μικρή πηγή.

Και σμίγουν, μέσ' στο μυρωμένο άνοιξιό τ'ό πρώινό, με τ'ό χαρμόσυνο κελάδημα τ'όν πουλιών κι' ύψώνονται στο γλαυκό ουρανό.

Βλέπω κάθε πρωί να φτάνουν με τις μπόγες τους τ'ό παιδιά, να πλημμυρίζουν τ'ό πάρκο και ν' άρχίζουν τ'ό παιχνίδια.

Ό Ίούλιος θά βρη τ'ό Σούζη και τ'ό Ρεμύ, ό Μαυρίκιος τ'όν Αντρέα και τ'ό Ρενέ, και θά τρέξουν να ρίξουν τις βάρκες τους στη μικρή λίμνη. Κι' άκοος πιά επιφωνήματα χαράς όταν η μια βαρκούλα προσπεράσει τ'όν άλλη, και βλέπεις κεφαλάκια να τινάζονται κάνοντας να λάμπει στον ήλιο τ'ό χρυσάφι τ'όν μαλλιών τους.

Πό κάτω θά συναντήσης τ'όν Παύλο και τ'ό μικρούλα Όδέττη να κάθονται φρόνιμα-φρόνιμα σ'ό ένα πάγκο, και να ταίτζουν με ψωμί τ'ό σπουργίτια, που χοροπηδούν μπροστά τους.

Τα παιδιά είναι οι καλύτεροι φίλοι τ'όν σπουργιτιών που πετούν κάθε πρωί απ' τις ψηλές στέγες τ'όν αντίκρινών σπιτιών κι' έρχονται να πάρουν απ' τ'ό χέρια τους τ'όν πρωινή τους τροφή. Κι' άκοος τότε τις πιο παράξενες συνομιλίες — κελαδήματα — πουλιών και παιδιών.

Ό Παύλος κι' η Όδέττη είναι φίλοι μου. Κουρασμένα ένα μεσημέρι απ' τ'ό πολλά παιχνίδια, ήρθαν και κάθισαν στον πάγκό μου, άφοσ πρώτα μου ζήτησαν μ'ό εδώνεια τ'όν άδεια. Έκει γνωριστήκαμε.

Μου είπαν ότι είναι άδελφια κι' ότι κάθονται κοντά στη Notre-Dame. Φαίνονται πλουσιότατα, είναι καλοντυμένα και φέρνουν κάθε πρωί μαζί τους ένα σωρό παιχνίδια. Ό Παύλος μου έξομολογήθηκε τ'όν πόθο του να γίνη, όταν μεγαλώσει, άξωματικός τ'όν ίππικού. Του άρέσουν πολύ τ'ό άλογα κι' είναι από τ'όρτα ένα καλός καθαλλάρης. Μόνο που τ'ό άλογό του — όπως μου μαρτύρησε η πονηρούλα η Όδέττη — είναι εδώνιο με ρόδες. Αυτής δεν τ'ός άρέσουν τ'ό άλογα. Τ'ό φοβάται. Είναι άλλωστε τόσο μικρούλα...

Ποιος δεν έχει άκούσει μια συναυλία παιδικών φωνών;

Είναι φωνές γλυκές σά μουσική άπαλές σά χάρδι· κρυστάλλινες σαν τ'ό νερό που αναβλύζει από μια μικρή πηγή.

Και σμίγουν, μέσ' στο μυρωμένο άνοιξιό τ'ό πρώινό, με τ'ό χαρμόσυνο κελάδημα τ'όν πουλιών κι' ύψώνονται στο γλαυκό ουρανό.

Παρίσι 1926.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

Τ' ΑΡΚΟΥΔΑΚΙΑ ΠΡΟΣΚΟΠΟΙ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Δ.

Ωστόσο χρειάστηκε να ξανασαλιώσουν, γιατί τ' άρκουδάκια κοιμούνται συνήθως βαριά.

Αλλά κι' αυτή τ'ό φορά παρουσιάζονται από δω κι' από κει κεφαλάκια σαστισμένα και φοβισμένα.

— Τι είναι, καλέ; φωνάζει ό μικρός Χοντρούλης. Τι πάθατε και βαράτε τρουμπέτες τέτοιαν ώρα;

— Μα είναι τ'ό έγερτήριο, που να μη σ'ας πάρη όργη! άπαντ'ό με θυμό ό ένωμοτάρχης. Σηκωθείτε γρήγορα, ύπναρούδια!

— Σηκωθήκαμε! φωνάζουν από τ'όν άλλη άκρη τ'όν καταυλισμού δυό πρόσκοποι πιο πρωίνοι από τ'ός άλλους. Έδώ είμαστε, έτοιμοι!

Ό Άρκουδάκης μόλις και μετά βίας άνοίγει τ'ό μάτια του, αλλά δεν κουνιέται καθόλου. Ό Χοντρούλης τ'όν σκουντ'ό:

— Έ! Άρκουδάκη! Σήκω! Είναι ώρα!

— Ναι, μα περιμένο ναρθή η μαμμά να μου φέρη τ'όν τσοκολάτα μου! μουρμουρίζει ό Άρκουδάκης.

Ό Χοντρούλης ξεκαρδίζεται από τ'ό γέλια. Ένας άλλος όμως πρόσκοπος γεμίζει κρού νερό τ'όν καραβάνα του και τ'όν άδειάζει στη μουσούδα τ'όν μικρού ύπναρά.

— Νά, μωρό μου, η τσοκολάτα σου! τ'ό λέει.

Στ'ό στιγμή ό Άρκουδάκης πετιέται όρθός, έξυπνος τώρα πιά, θυμωμένος κι' έτοιμος να κόση τ'ό νύχια του στη μουσούδα τ'όν συντρόφου.

— Μή! τ'ό φωνάζουν γιά τ'ό καλό σου τόκανε!...

Ό Άρκουδάκης συνέχεται, βαστ'ό τ'ό θυμό του κι' άρχίζει να ντύνεται βιαστικά. Τι καλά που τ'όν ξύπνησαν! Μόλις προκθαίνει να δώση τ'ό παρών.

Είναι πέντε η ώρα, ό ήλιος ό,τι βγήκε, τ'ό χοριάκι είναι βρεμένο από δροσιά κι' ό Άρκουδάκης, που ποτέ του δεν είχε βγει έξω πριν από τις όχτώ, βλέπει τώρα έναν κόσμο που τ'όν ήταν άγνωστος.

— Τι όμορφα που είναι αυτή τ'όν ώρα στην έξοχη! λέει έκστατικός. Άκου τί γλυκά που κλαιδούν τ'όν πουλιά!

Αλλά ό ένωμοτάρχης τ'ό φωνάζει:

— Έ, άφησε τ'όν ποίηση γι' άλλη ώρα και πήγαινε να βοηθήσης τ'ός συντρόφους σου που θά ψήσουν τ'ό τσάι τ'όν άρχηγού.

Αλήθεια, εκεί έξω από τ'ό σκηνή, μερικοί πρόσκοποι έχουν μάζεψει φούγανα και ξυλαράκια ξερά, για ν' άναψουν φωτιά και να ψήσουν τ'ό τσάι τ'όν άρχηγού τους.

«Άρχις να χοροπηδά και να γελά...» (Σελ. 254, στ. β').

‘Αλλά τὸ κακὸ εἶναι ποὺ δὲν ἔχουν παρὰ μόνο ἓνα σπῖρτο. Δυστυχία τους ἂν τὸ τρίψουν ἀσχημά και τοὺς χαλάσει, ἢ ἂν ἀνάψῃ και τοὺς τὸ σβύσῃ ὁ ἀέρας πρὶν πιάσουν φωτιά τὰ φυτόνα. Ὁ ἀρχηγὸς θὰ μείνῃ χωρὶς τσάι και ποιοὺς ἀκούει ὕστερα τίς γρίνιες του και τίς φωνές του!

— Μὲ προσοχή!... Προσοχή!...
— Στάσου!

Ὁ Ἀρκουδάκης ἔχει μιὰ ἰδέα: Ἐκεῖ ποὺ ἓνας πρὸσκοπος, μὲ φόβο και μὲ τρόμο, ετοίμαζεται νὰ τρίψῃ τὸ μονάκριβο σπῖρτο, ὁ μικρὸς βγάζει τὸ καπέλο του και τὸ κρατεῖ μπροστὰ στὸ σπῖρτο, ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ φυσᾷ. Ἐτσι τὸ προφυλάει ἀπὸ τὸν ἀέρα, και τὸ σπῖρτο ἀνάβει μιὰ χαρά. Ἐπειτα, μὲ τὴν ἴδια προφύλαξη, τὸ κατεβάζουν ὡς τὰ ξεράδια, κι’ αὐτὰ παίρνουν φωτιά ἀμέσως. Τελείωσε! Τὸ τσάι τοῦ κ. ἀρχηγοῦ εἶναι ξεσφαλισμένο.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΤΟ ΜΟΝΟΓΡΑΜΜΑ

Ἀπόκοσμα, ἀφτασθα, ἐκεῖ ποὺ γέρνει τὸ δυσμικὸ ἀστέρι, στεκώσαν πολιτεία ποὺ δὲν ἤξερε τὸ Θεό. Μαῖρα κυβερνοῦσε ἐκεῖ, θεότῃτα και βασιλίσσα. Μὰ ὡστόσο, δὲν ἦταν ἀπιστος κανεὶς, κανεὶς ἀδιάφορος σὲ κείνη ποὺ συντριβε μ’ ἀστροπελέκια ἢ ἀνάσπερνε τίς ψυχές σὰ μαγνήτης.

Τὰ χρώματα τὰ πιδ ἀνεύρετα κατελοῦσαν οἱ ζωγράφοι, τὰ λόγια τὰ πιδ ἀπίστευτα ἔσμειγαν οἱ ποιητὲς αἰνώντας τὸ πολυεῖδαστο ὄνομά της.

Βαρύς, σάν τὸ κακὸ ὄνειρο, ἀνέβαινε ὀλοῦθε, πελεκητὸς και πολύγωνος, ἀνέβαινε ὁ κίτρινος ναὸς της, πέτρα πάνω στὴν πέτρα, μαντέμι ἀπάνω στὸ μαντέμι, ἀνέβαινε ἀφήνοντας στίς ρίζες του τοὺς χαμηλοὺς Ἰοκίους τῶν ἐργαστηριῶν, τὰ στενά παράθυρα ποὺ ζητοῦσαν ἔλεος, τὰ φιδωτὰ στενορρόμια ποὺ μισσοκέταζαν οἱ τέντες. Ἦταν ὁ οὐρανός, ὁ ἀέρας και τὸ διάστημα, ἡ μέρα κι’ ἡ νύχτα και τὸ στερέωμα, ὁ χειμῶνας και τὸ καλοκαίρι ἦταν, γιὰ τὴ σκοτεινὴ πολιτεία, τὸ λυπητερό ἐκεῖνο θάμμα, κι’ ἓνα μόνο ἔμενε στὸν ἄνθρωπο: νὰ μὴν τὸ βλέπῃ.

Στὰ πιδ ἄθυμα χαμόσπιτα, ζοῦσε ξανθὸ παιδί, στὴ μοναξιά του ὄλη μέρα κυλιόταν στὰ σκεπάσματα, ἢ ὄνειρευόταν στὸ λυκόφως ἢ, σμειγόντας τὸ ἓνα μέταλλο μὲ τᾶλλο, ζητοῦσε μέσα στὸ βυθὸ τῶν ποτηριῶν ἀλλ’ ἢ τῆς λεκάνης ἐγγελετικὰ χρώματα, τὰ βαθυγάλαζα, τὰ νοικοτοπράσινα, τὰ χλωροκίτρινα, ποὺ δὲ δυνόταν νὰ τεύσῃ στὰ ψηλά. Ἄχ, δταν ἡ μιὰ σκόνῃ χυνόταν στὸ νερό και τὸ περνοῦσε και τὸ ἔβαφε ὀλόκληρο, τότε σιγά, σοφὰ και ζυγισμένα ἔρριχνε ἀπ’ τὸ χέρι του τὴν ἄλλη, και τρελαινόταν τότε νὰ βλέπῃ τὸ θαυμαστὸ πρᾶμμα.

— Ἦταν πρῶτα σάν ἓνα ξάφνιασμα, ὕστερα σάν ἀγῶνας, ὕστερα σὰ συμφιλώση, — τὸ ἓνα χρώμα πλενόταν ἀπὸ τᾶλλο, τὸ κοβάλλει χλωμάζε μὲ θειάφι και τὸ θειάφι γαλάζωνε μὲ κοβάλλι, κι’ ἔβγαίνε ἓνα τρίτο, ἀμοιαστο και ἀσύγκριτο, ποὺ ποτὲ δὲν ἔπαυε στὴ διάφανη ἀπλα τῶν θαλασσινῶν χειμωνιάτικων

νερῶν. — Μὰ τὸ βράδυ ἀνοίγε διάπλατο τὸ παράθυρό του και μὲ δυνατὸ καρδιοχτύπι καμάρωνε τὴν ἐκκλησιά και στάθηκε ἀλήθεια μιὰ φορά, ποὺ τόσο ἔκανε δική του τὴ χλωμὴ βαρεῖα νύχτα, τόσο δική του, ὥστε θάρρεψε πῶς γινόταν κιδὰς ἀνάλαφρη, ἀγέρινη, γλυκειά, και περνοῦσε σάν ἀνάσασμὸς στὸ παιδιαστικό του στέργο.

Σὰ νάταν ἀπάνω σὲ πυρετικὸ παραξυσμὸ, σφάλισε μονομιᾶς τὰ παραθυρόφυλλα και βγήκε, δίχως σκούφια στὰ σγουρὰ μαλλιά του, δίχως πανωφόρι στὸς τρυφεροὺς ὄμους του. Πήγαυε στῆς Μοίρας τὸ συναπάντημα! Τὸ πρῶτο εἶχε χιονίσει και κάτω ἀπ’ τίς φτέρνες του ἀλαφροποδοσαν τὰ κρούσταλα, σάν τὴν ἔρμη στίς θαλασσόδαρτες κουφάλες. Ἡ ἀτμοσφαῖρα ἦταν στείρα ἀπὸ ἀχνή κι’ οὔτε μιὰ σειρά ἀχλὺ δὲ χάραζε τ’ ὄρατὸ διάστημα... Κι’ ἔξαφνα, μέσα στὴν κρουστάλινη διακόνεια, ἔπαιζε κάπου μιὰ διπλὴ λάμπη ζαφειριοῦ, αὐτόφωτη κι’ αὐτογέννητη, παρόμοια μ’ ἄστρα ποὺ ζῶγῶσαν τὴ γῆς... Ἡ Μοίρα φανερώθηκε μπροστὰ.

Στάθηκαν, ὁ ἓνας ἀντικρὸ στὸν ἄλλο. Τὸ παράστημά της ὄρθῃ, στητό, και σταματημένο ἀκόμα, νόμιζες πῶς πρέβαινε. Ἦταν ντυμένη σιτάσῃ, ποὺ κατέβαινε ἀμέτρητο, —κάθετες διπλές και χυτὲς σούφρες, — κελαιδιστό, καθὼς θὰ κελαιδοῦσε ἀστροσκοπῃ, πασαλιστὴ σὲ φτερούγες ἀγγέλων. Και τὸ πρόσωπό της ἀβγαζαν τὰ μάτια της: Ζαφειρία, ἀστέρια ἀναλυτὰ σὲ λάμπη, δίχως ἀπὸ πίσω τίποτα ὀλικό, — ἀστέρια γινωμμένα πηχτή, βουθὴ λάμπη βαθουλή.

Μ’ ὄλο ποὺ ἡ ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ μοιραζόταν στὸν τρόμο, στὴν ἔκσταση και στῆς νυχτὸς τὴν παγωνιά, μπόρεσε και ἀλλάξῃ:

— Ἀφῆσέ με νὰ βάλω κάτι στὴν ἐκκλησιά σου. Εἶμαι ἄξιος νὰ σὲ ζωγραφίσω καθὼς κανεὶς ὡς τώρα, και δίνοντας πρὸ πάντων στὰ μάτια σου τὸ μυστικὸ χρώμα ποὺ ἔχω βρεῖ, νὰ γεμίσω μὲ τὸν οὐρανὸ τοῦ παραδείσου τίς λησμονημένες κόγχες.

Ἐκοψε ἡ Μοίρα κι’ ἔκανε νὰ χαϊδέψῃ τὰ μαλλιά του.

— Μπορεῖς, τὸ ξέρω, ἀποκρίθηκε

σαρκαστικά. Και γιὰ ποῖ πρᾶμμα δὲν εἶσαι ἄξιος ἐσὺ! Ὁ πιδ τρανὸς ζωγράφος ποὺ στάθηκε στὸν κόσμο, θὰ βουκολάκιζε ἀπὸ μῖσος μπροστὰ στὸ ἔργο σου. Μὰ δὲ θέλω ἀπὸ σένα τίποτ’ ἄλλο παρὰ ἓνα μονόγραμμα. Τὸ Μι, τὸ μονόγραμμά μου. Δὲν περισεῖς στὴν ἐκκλησιά μου γιὰ τίποτ’ ἄλλο τόπος. Αὐτὸ εἶν’ ὁ κλήρος σου.

Κοίταξε κατὰ τίς ἀστροφεγγιές.
— Ἄν θέλῃς, πρέπει νὰ τ’ ἀρχίσῃς. Ἡ ζωὴ σου θάναι σύντομη. Μόλις προφταίνεις νὰ τελειώσῃς.

— Και ποῦ θὰ τὸ βάλῃς; ρώτησε τὸ παιδί, καθὼς τὴν ψυχὴ τοῦ διαπερνοῦσε πρωτοφανέρωτος πόνος.

— Εἶναι μιὰ γωνιά σκοτεινὴ σάν κατακόμβη. Ἀριὰ και ποῦ, ἐκεῖ τὸ φέγγος ἀπὸ μακρινότατο κεράκι κλαίει στὸς βολθούς, στὸς γύρους τῶν ματιῶν, κάποιες προσευχόμενες δυστυχισμένες. Ἐκεῖ θὰ τὸ κρεμάσω δίχως ὄνομα κανένα.

Ἡ Μοίρα ξανάκουψε στὸ παιδί: νόμισε πῶς βήχει. Μὰ ἐκεῖνο ἔκλαιγε, εἶχε ἀρχίσει τοὺς κοπετοὺς και τοὺς λυγμούς, καθὼς ἔξαφνα κλαίμε ἀντίκρυ σὲ νεκρὸ. Και τότε, ἐκείνη τὴν ὄρα, βρήκε μιὰ λέξη ποὺ μόνη ταίριαζε γιὰ τὴν ὀμορφιὰ τῆς Μοίρας. γιὰ τὸ θεϊκό της ἀνάστημα, γιὰ τὸ ἀσημένιο φόρεμά της, — ἐκείνη ποὺ ταιριάζει και γιὰ τόσα πρᾶγματα τῆς ζωῆς, κι’ ὅμως τὴν ἀναζητοῦμε ἀπὸ ἄλλο μέρος: ἦταν τὸ ἀδύνατο, τὸ ἀγύριστο...

Τὸ δεύτερο βράδυ, δταν ἀπόκαμε νὰ κλαίῃ, κι’ ἔσπασε τὰ ποτήρια του και τίναξε τὰ χρώματά του στὸ βουρκομένο ἀδλάκι ποὺ κρουστάλλιαζε στὸ λιθόστρωτο, τὴν εἶδε σὲ σύντομο ὄνειρό του.

— Δὲν ἀρχίσεις ἀκόμα, τοῦ εἶπε μὲ παράπονο.

Ἐπειτα τὸν πήρε τάχα ἀπ’ τὸ χέρι και τὸν ὀδήγησε στὴν ἐξοχή.

Ἄφῃσαν πίσω τὰ βασιλικά τριαντάφυλλα, τ’ ἀγγελόμορφα κρένα, τὰ βακχικά χρυσάνθεμα, ποὺ ἔμοιαζαν λογιῶν λογιῶν ἤλιοι χρωματιστοί. Και, κατεβαίνοντας ἀπότομη πλαγιά, ὡς στὰ πόδια εὐκολόσπαστου φράχτη, ποὺ ἀγκάλιαζε ρευστὲς πρασινάδες και λιγοστὰ λυγερὰ δέντρα, τὸν σταμάτησε μπροστὰ σ’ ἓνα χαμολούλοδο. Λίγο ἔλειψε νὰ τὸ πατήσουν, νὰ τὸ προσπεράσουν... και πόσα δὲ θάχαν προσπεράσει ὡς τὴν ὄρα! Κι’ ὅμως τὸ ἀνθουλάκι ἦταν ντυμένο τὴν πασαλιγὴ φορεσιά, κι’ ἀνθούσε, ζοῦσε, ἔσπετιόταν, ἀνάδιε ἀπ’ τὸν ἑαυτὸ του, —ζώντας ἀπὸ μέσα του, — ἀγνώριστο, ἀνώνυμο... Καμάρει και καθρέφτης τῆς ἴδιας του ψυχῆς.

— Τὸ βράδυ θὰ μαρτυρεῖ, εἶπε ἡ Μοίρα.

Κι’ ἔπειτα, βάζοντας μπροστὰ στὰ μάτια του φακὸ, τὸ πρόσταξε: «Πρόσεξε».

Ἄφαντοι ὡς τὰ πρὶν ἀστερισμοὶ κα-

Η ΚΑΛΥΒΑ ΤΟΥ ΜΠΑΡΜΠΑ-ΤΟΜ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ HARRIET BEECHER-STOWE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ’.
Ἡ Τόφυ

Στὸ μεταξὺ αὐτὸ, ἡ μὲς Ὀφηλία ἐξακολούθησε ἀκούραστη τίς δουλειές τοῦ νοικοκυριοῦ, μ’ ὄλο ποὺ συναντοῦσε σὲ κάθε βῆμα τὴν ἀντιπολίτευση τῆς Ντίνας και μ’ ὄλο ποὺ οἱ πιδ κομφεῦμενοι ἀπὸ τὸ ὑπηρετικὸ προσωπικὸ, (δηλαδή ὁ Ἀδόλφος, ἡ Ζάννα κι’ ἡ Ρόζα) δήλωσαν ὅτι ἡ μὲς Ὀφηλία δὲν ἦταν ἀληθινὴ κυρία, γιὰτι οἱ ἀληθινὲς κυρίες, λέει, δὲν δουλεύουν τόσο πολὺ...

Ἐνα πρῶτο, καθὼς ἡ μὲς Ὀφηλία πηγαινοερχόταν ἐπιδίδοντας τὸ σπῖτι, ἀκούσε τὸν Σαιν Κλάρ νὰ τὴ φωνάζει ἀπὸ τὸ πλατύσαλο:

— Ἐλα, ἐξαδέλφῃ, νὰ σοῦ δείξω κάτι.
— Τί νὰ μοῦ δείξεις; ρώτησε ἡ μὲς Ὀφηλία, κατεβαίνοντας μὲ τὸ πλέξιμό της στὸ χέρι.

— Κάτι ἀγόρασα γιὰ σένα. Γιὰ ἰδέε! εἶπε ὁ Σαιν Κλάρ.

Κι’ ἔβαλε μπροστὰ του μιὰ ἀραπίτσα ποὺ φαινόταν ὀχτὰ ὡς ἔννια χρόνων.

Ἦταν ἀπὸ τίς πιδ μαυρόχρωμες τῆς φυλῆς της. Τὰ μάτια της λαμπερὰ και στρογγυλά, σὰ μαῦρα μαργαριτάρια, καρφώνονταν σ’ ὄλα τὰ πρᾶγματα ποὺ ἔβλεπε τριγύρω της, και τὸ στόμα της, μισανοιχτὸ ἀπὸ τὴν ἐκπλήξη ποὺ ἔβλεπε τόσα ὄρατα πρᾶγματα μέσα στὸ σαλόνι, ἔφινε νὰ φαίνονται διὸ σειρές κατάσπρα δόντια. Τὰ μαλλιά ἦταν ἀκατάστατα και ἔξφευγαν ἀπ’ ὄλες τίς μεριές. Τὸ πρόσωπό της ἔδειχνε πονηριὰ κι’ ἐξυπνάδα, και μαζὶ κάποια σοβαρότητα και λύπη. Φοροῦσε, ἀντὶ γιὰ φόρεμα, ἓνα κομμάτι ἀπὸ λινάτα, και εἶχε τὰ χέρια ἐπίμονα σταυρωμένα πάνω στὸ στήθος της. Και σ’ ὄλο της τὸ παρουσιαστικὸ εἶχε κάτι τόσο παράξενο και διαβολικὸ, ὥστε ἡ μὲς Ὀφηλία δὲν ἐνθουσιασθήκε καθόλου μὲ τὸ νέο ἀπόκτημα τοῦ ἐξαδέλφου της.

— Γιὰ τὸνομα τοῦ Θεοῦ, Αὐγουστίνε, πές μου τί μοῦ τᾶφες αὐτό;

— Ἀπλοῦστατα, γιὰ νὰ τὸ μορφώσεις. Μοῦ φαίνεται πῶς ἔχει ἀρκετὰ χαρίσματα. Ἐλα, Τόφυ, πές μας ἓνα τραγούδι και δείξε πῶς ξέρεις νὰ χορευεῖς.

Ἐνα ταχπίνικο κέφι ζωγραφίστηκε στὸ πρόσωπο τοῦ παιδιοῦ κι’ ἀρχισε νὰ τραγουδεῖ μὲ τὴν διαπεραστικὴ φωνὴ του ἓνα παλιὸ ἀράπικο τραγούδι. Κρατοῦσε τὸ ρυθμὸ μὲ τὰ πόδια και μὲ τὰ χέρια, ἔκανε βόλτες γύρω-γύρω στὸ σαλόνι, χτυπώντας τὰ χέρια και λυγίζοντας τὰ γόνατα μ’ ἓναν ἀγριο κι’ ἀλλόκοτο τρόπο. Κάθε τόσο ἔβγαζε ἀπὸ τὸ λαρυγγί της τοὺς παράξενους και ὀξεῖς ἐκείνους τόνους, ποὺ χαρακτηρίζουν τὴν

ἀφρικανικὴ μουσική. Στὸ τέλος ἀφισε μιὰ «κορόνα» τόσο διαπεραστικὴ, ποῦμοιαζε σὰ σφύριγμα ἀτμομηχανῆς, και κάθισε ἡσυχῃ, μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα πάντα ἐπίμονα στὸ στήθος της, ρίχνοντας τριγύρω κάτι παμπόνηρες ματιές.

Ἡ μὲς Ὀφηλία ἦταν ἀμίλητη ἀπὸ τὴν ἐκπλήξη κι’ ὁ Σαιν-Κλάρ ἔκανε γούστο μὲ τὴν ἀμηχανία τῆς ἐξαδέλφης του. Ὑστερα ξαναγύρισε στὸ παιδί και τοῦ εἶπε:

— Νὰ ἡ καινούργια κυρία σου, Τόφυ. Σ’ αὐτὴ σὲ δίνω. Φρόντισε νὰ γίνεις καλὴ.

— Ναι, Μάσσα, ἀποκρίθηκε ἐκείνη μισοκλείνοντας τὰ μάτια μὲ τὸ δικὸ της πονηρὸ τρόπο.

Ἄκόμα δὲν καταλαβαίνω, Αὐγουστίνε, γιὰ ποῖό λόγο τᾶφες αὐτὸ ἐδῶ; Τὸ σπῖτι σου εἶναι γεμάτο ἀπὸ τέτοια πλάσματα, σὲ σημεῖο ποὺ δὲ μπορεῖ νὰ κάνει κανεὶς ἓνα βῆμα δίχως νὰ σκοντάφει και σ’ ἓνα ἀραπόπουλο. Κάθε πρῶτο ποὺ ξυπνῶ, βρίσκω διὸ-τρία κοιμισμένα ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα μου. Ἄλλουνοῦ διακρίνω τὸ κεφάλι κάτω ἀπὸ τὸ τραπέζι, κι’ ἄλλο βρίσκω πλαγιασμένο σὲ μιὰ ψάθα.

Ἀπὸ τὸ πρῶτο ὡς τὸ βράδυ τὰ βλέπεις νὰ σκαλίζουν παντοῦ, ἀφθονα σὰ μύγες Ἐνα παραπάνω, τί μάς χρειάζεται, σὲ πικρακαλῶ;

— Μὰ δὲ σοῦ εἶπα; Θέλω νὰ δοκιμάσεις τὸ ἐκπαιδευτικὸ σου σόστημα. Εἶμαι περίεργος νὰ ἰδῶ τί ἀποτέλεσμα θὰ φέρεις.

— Δὲν ἔχω ὄρεξη βαρέθηκα πιά μ’ αὐτὰ τὰραπάκια.

— Ἄ, ὥστε ἔτσι εἶσατε σεῖς οἱ χριστιανοί; Διοργανώνετε ἀποστολὲς μὲ ἱεροκήρυκες και τοὺς στέλνετε στὸς ἄγριους τόπους; ἀλλὰ δὲν κουνάτε τὸ δαχτυλάκι σας γιὰ νὰ κάμετε τὸ καλὸ σ’ ἓνα πλάσμα ποὺ πέφτει στὰ χέρια σας. Οἱ μαῦροι εἶναι ἀκάθαρτοι και τοὺς σιχαίνεστε, ἔ;

Ἡ μὲς Ὀφηλία πρόσεξε πολὺ αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Σαιν-Κλάρ.

— Δὲν τᾶχα σκεφθεῖ, εἶπε. Ἰσως, ἀλήθεια, εἶν’ ἓνα χριστιανικὸ ἔργο αὐτὸ ποὺ μοῦ προτείνεις.

Ὁ Σαιν-Κλάρ εἶχε χτυπήσει τὴν εδαισθητὴ χορδὴ κι’ ἔπαυε πιά νὰ στετεῦεται.

— Ἀστέρια τὰ εἶπα, ἐξαδέλφῃ. Εἶσαι πολὺ καλὴ και ξέρεις καλὰ τὸ χρέος σου. Ἴδοῦ λοιπὸν τί συμβαίνει. Τὸ παιδί αὐτὸ ἀγῆκε σ’ ἓνα μεθόστακα, και κάθε μέρα ποὺ περνοῦσα ἀπὸ τὸ σπῖτι του, τᾶκουγα ποὺ φώναζε ὡς τὸν οὐρανὸ κι’ ἔβλεπα ποὺ τᾶδερναν ἀπὸ τὸ πρῶτο ὡς τὸ βράδυ. Μοῦ φαίνεται ἐξυπνο και σκέφθηκα ὅτι κάτι θὰ μπορού-

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

σε να τὸ κάμει κανείς. Τάγδρασα λοιπόν καὶ στὸ χαρτί. Προσπάθησε τώρα νὰ τοῦ δώσει χριστιανικὴ ἀνατροφή, νὰ ἰδοῦμε τί θὰ γίνῃ. Ἐγὼ δυστυχῶς δὲν εἶμαι κατάλληλος γι' αὐτὸ τὸ ἔργο.

— Θὰ κάμω δὲ, τι μπορέσω, ἀποκρίθηκε ἡ μὴς Ὀφηλία, πλησιάζοντας τὸ παιδί, σὰ νὰ πλησίαζε κανένα μεγάλο καὶ φριχτὸ ἔντομο.

— Εἶσαι μισόγυμνο, τοῦ εἶπε, καὶ πολὺ βρώμικο!

— Βάλε νὰ τὴν πλύνουν καὶ νὰ τὴν ντύσουν!

Ἡ μὴς Ὀφηλία πῆγε τὴν Τόψυ στὴν κουζίνα, ὅπου ἄλλοι δὲν βρῆκε καθόλου καλὴ ὑποδοχὴ.

— Τί τὰ θέλει αὐτὰ καὶ τὰ κουβαλεῖ τάφεντικὰ! φώναξε ἡ Ντίνα κοιτάζοντας τὴν Τόψυ μὲ ἀηδία. Ἐγὼ τοῦλάχιστο δὲν τὴ θέλω δώ-μέσα. Νὰ μοῦ ἀδειάσῃ τὴ γωνιά.

— Πρὶ φώναξαν ἡ Ρόζα κι' ἡ Ζάννα. Κι' ἄλλη παλιοσαραπίνια φέρανε δώ-μέσα; Δὲ μᾶς φτάνανε τόσες;

Ἡ Ντίνα ἔμεινε τὸ πῆρε προσβολή.

— Μὰ, νὰ σὰς χαρῶ! φώναξε. Μήπως τοῦ λόγου σας δὲν εἰσαίτε ἀραπί-νες; Τάχα ἐπειδὴ εἰσαίτε λιγάκι ξασπρισμένες; Ἡ ἀσπρος νὰ εἶναι κανεὶς ἢ μαῦρος!

Οἱ δύο ἄλλες ἦταν, βλέπετε, μιγάδες, ἐνῷ ἡ Ντίνα ἦταν καθαρὴ ἀραπίνα.

Βλέποντας ὅτι καμμιά δὲν ἐννοοῦσε νὰ ἀλλάξῃ τὸ καθήκισμα καὶ τὸ ντύσιμο τῆς μικρῆς, ἡ μὴς Ὀφηλία βέβαια μὴ-γη τῆς νὰ τὰ βγάλει πέρα. Ἡ Ζάννα τὴ βοήθησε, ἀλλὰ μὲ ἀηδία ποὺ δύσκολα τὴ συγκρατοῦσε.

Τὸ βέβαιον εἶναι πὼς ἡ δουλειὰ δὲν ἦταν καὶ πολὺ εὐκολή. Ὅταν ἄλλοι ἢ μὴς Ὀφηλία εἶδε πάνω στοὺς ὤμους καὶ στὴ ράχη τοῦ παιδιοῦ τὰ ἀνεξάλειπτα σημάδια ποὺ φανέρωναν πὼς τὸ εἶχαν μεταχειριστῆ οἱ κύριοί του, ἐνοῦσε βαθεῖα συμπόνια γιὰ τὸ δυστυχισμένο ἐκεῖνο πλάσμα.

Ἡ Ζάννα ἄλλοι δὲν εἶχε τὴν ἴδια γνώμη.

— Γιὰ δὲς ἐδῶ! φώναξε δείχνοντας τὰ σημάδια. Γιὰ νὰ τὴν κακομεταχειρίζονται εἶσαι, θὰ πεῖ πὼς εἶναι στραβό-ξυλο καὶ θὰ βρούμε καὶ μετὰ τὸ μπελά-μας μὲ δούτη. Τί τὴν ἤθελε καὶ τὴν ἔφερε ὁ ἀφέντης!

Ἡ Τόψυ τᾶκούγε ὅλα μὲ ὕφος «μίσσοκακόμοιρο», ποὺ φαίνεται πὼς τὸ συ-νῆθιζε. Ὅσοι, κάπου-κάπου λοξοκοί-ταζε τὰ σκουλαρίκια τῆς Ζάννας.

Ὅταν γυμνάσῃ καὶ χτενίστῃ, φάνηκε κάπως ἀνθρωπισμένη κι' ἡ μὴς Ὀφηλία ἄρχισε νὰ κάνει ἀπὸ μέσα τῆς σχέδια γιὰ τὴν ἀνατροφή τῆς.

— Πόσω χρόνων εἶσαι, Τόψυ; τὴ ρώτησε.

— Δὲν ξέρω, κυρία, ἀποκρίθηκε ἡ μικρὴ μαύρη, κάνοντας ἕνα μορφασιμὸ

ποὺ ἐδειξε ὅλα τῆς τὰ κάτασπρα δόντια.

— Δὲν ξέρεις πόσω χρόνων εἶσαι; Ἡ μητέρα σου δὲ σὸ ὅποτε ποτέ!

— Δὲν εἶχα ποτὲ μητέρα! ἀποκρί-θηκε τὸ παιδί μὲ τὸν ἴδιον πάλι μορφασιμὸ.

— Δὲν εἶχες ποτὲ μητέρα; Τί, θὲς νὰ πεῖς; Ποῦ γεννήθηκες;

— Δὲ γεννήθηκα ποτὲ! εἶπε πάλι ἡ Τόψυ μ' ἕνα νέα μορφασιμὸ τόσο διαβο-λικό, ὥστε γιὰ μιὰ στιγμὴ ἡ μὴς Ὀφη-λία φαντάστηκε πὼς εἶχε μπροστὰ τῆς κανένα μαῦρο διαβολάκι, φευγάτο ἀπὸ τὴν κόλαση. Σοβαρεύτηκε ἄλλοι καὶ τὴν ξαναρώτησε:

— Γιατί ἀπαντᾷς μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, παιδί μου; Ἐγὼ δὲν ἀστειεύομαι. Πές μου ποῦ γεννήθηκες καὶ ποιοὶ ἦταν οἱ γονεῖς σου;

— Μὰ δὲ γεννήθηκα, εἶπα! φώναξε κατηγορηματικὰ ἡ ἀραπίνα. Δὲν εἶχα πατέρα, μητέρα, τίποτα! Μὲ μεγάλωσε ἕνας ἔμπορος, μαζί μὲ ἄλλα παιδιά. Μὰς φρόντιζε ἡ γριά κυρὰ-Σία.

Φαίνεται πὼς ἔλεγε τὴν ἀλήθεια Ἡ Ζάννα γέλασε κι' εἶπε:

— Λίγα παιδιά ἔχουν μεγαλώσει εἶσαι; Οἱ ἔμποροι τᾶγοράζουν γιὰ ἕνα κομμά-τι ψωμί καὶ τὰ μεγαλώνουν γιὰ νὰ τὰ μεταπουλήσουν.

— Πόσον καιρὸ ἔμεινες στοὺς τελευ-ταίους κυρίους σου;

— Δὲν ξέρω, κυρία.

— Ἄκουσες ποτὲ γιὰ Θεὸ, Τόψυ;

Τὸ παιδί τὴν κοίταξε κι' ἔκαμε τὸ συνειθισμένο μορφασιμὸ του χωρὶς ν' ἀποκριθῆ.

— Ξέρεις ποῖός σ' ἐπλάσε;

— Ποῦ νὰ τὸν ξέρω, ἀποκρίθηκε γε-λώντας τώρα.

Μάλιστα φαίνεται πὼς τῆς ἔκανε γού-στο αὐτὴ ἡ σκέψη, γιατί ἀνοιγόκλεισε τὰ μάτια πονηρὰ καὶ πρόσθεσε:

— Μοῦ φαίνεται πὼς μεγάλωσα. Ἄλ-λὰ δὲν πιστεύω νὰ μ' ἐπλάσε κανένας.

— Ξέρεις ράψιμο; ρώτησε ἡ μὴς Ὀ-φηλία, γυρίζοντας τὴν κουβέντα σὲ θέ-ματα πρὸ εὐκολα.

— Ὁχι, κυρία.

— Τί ξέρεις νὰ κάνεις; Τί ἔκανες στοὺς κυρίους σου;

— Κουβαλοῦσα νερὸ, ἐπλένα τὰ πιά-τα, καθάριζα τὰ μαχαίρια, σερβίριζα.

— Ἦταν καλοὶ οἱ κύριοί σου;

— Μοῦ φαίνεται πὼς ἦταν, ἀπάντη-σε τὸ παιδί κοιτάζοντας πονηρὰ τὴ μὴς Ὀφηλία.

Αὐτὴ σηκώθηκε τώρα καὶ ξαφνικὰ εἶδε ὄρθην ἀπὸ πίσω τῆς τὸ Σιλν-Κλάρ.

— Βλέπεις, εἰς τὸ ἔδαφος εἶναι παρ-θένο, ἐξαδέλφη, εἶπε. Σπείρε τίς ἰδέες σου, δὲν ἔχεις νὰ ξερριζώσεις ἄλλες.

Οἱ ἰδέες τῆς μὴς Ὀφηλίας γιὰ τὴν ἀνατροφή τῶν παιδιῶν ἦταν αὐτὲς πά-νω-κάτω: Νὰ μάθει τὸ παιδί νὰ κούβει δταν τοῦ μιλοῦν. Νὰ μάθει κατ'ἡχῆση, ράψιμο κι' ἀνάγνωση. Νὰ μαστιγώνε-

ται δταν λέει ψέματα. Αὐτὸ ἦταν ἔλο.

Ἡ σημερινὴ παιδαγωγικὴ θὰ τᾶβρι-σκε πανάργαιο αὐτὸ τὸ σύστημα. Κι' ὅμως εἶναι βέβαιον ὅτι οἱ πάπποι μας κι' οἱ γιαγιάδες μας ἐμόρφωσαν χαρακτη-ρες κι' ἀνθρώπους μεγάλους μ' αὐτὸ. Τελος πάντων εἶσαι ἤξερε κι' ἡ μὴς Ὀ-φηλία κι' εἶσαι ἄρχισε τὴν ἀνατροφή τῆς μικρῆς Τόψυ.

Εἶδε πρώτα-πρώτα ὅτι στὴν κουζίνα δὲν τὴν ἤθελαν. Τὸ ἐπιτελεῖο τῆς κου-ζίνας (Ντίνα, Ρόζα, Ζάννα) τὴν ἀντιπα-θοῦσε. Γι' αὐτὸ λοιπὸν ἡ μὴς Ὀφηλία τὴν πῆρε στὴν κάμαρά τῆς νὰ τῆς μά-θει πρῶτα-πρῶτα πὼς στρώνουν τὸ κρεβάτι.

— Τώρα θὰ σοῦ δείξω, Τόψυ, πὼς νὰ στρώνεις τὸ κρεβάτι μου. Τὸ θέλω, ξέρεις, νὰ εἶναι καλοστρωμένο καὶ πρέ-πει νὰ προσέξῃς νὰ μάθεις αὐτὰ ποὺ θὰ σοῦ πῶ.

— Μάλιστα, κυρία, εἶπε ἡ Τόψυ, ἀ-φίνοντας ἕνα βαθὺ στεναγμὸ.

— Πρῶτα-πρώτα, αὐτὴ εἶναι ἡ δόξη τῆς κουβέρτας κι' αὐτὴ ἡ ἀνάποδη. Θὰ τὸ θυμᾶσαι αὐτὸ;

— Μάλιστα, κυρία, ἀποκρίθηκε ἡ Τόψυ μὲ νέο ἀναστεναγμὸ.

— Τὸ σεντόνι πρέπει νὰ τ' ἀπλώνεις ἐτσι-δὰ καὶ νὰ τὸ περνᾷς κάτω ἀπὸ τὸ στρώμα, δίχως νὰ ζαρώνει. Τὸ βλέπεις;

— Μάλιστα, κυρία, εἶπε ἡ Τόψυ μὲ ὕφος γεμάτο προσοχῆ.

Κι' ἡ μὴς Ὀφηλία ἐξακολουθοῦσε τὴ διδασκαλία, δίχως νὰ κοιτάζει γύρω τῆς. Ἐμεῖς ὅμως ποὺ κοιτάζουμε, θὰ προσ-θέσουμε ὅσα δὲν εἶδε ἡ μὴς Ὀφηλία.

Καθὼς ἡ καλὴ κυρία εἶχε γυρίσει τὴ ράχη τῆς στὴν Τόψυ, ἐκεῖνη ἄπλωσε σθέλτα τὸ χέρι τῆς καὶ βούτηξε ἕνα ζευ-γάρι γάντια κι' ἕνα κορδαλάκι, τᾶχωσε στὰ μανίκια τῆς καὶ, χωρὶς νὰλλάξῃ στά-ση καὶ τόνο, ἀπάντησε πάλι στὴ νέα ἐρώτηση τῆς μὴς Ὀφηλίας:

— Μάλιστα, κυρία.

— Τώρα λοιπὸν. Τόψυ, νὰ ἰδῶ πὼς θὰ τὸ στρώσεις μόνη σου! Ἐμπρός!

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΚΡΟΠΟΛΗ

Τῆς τέλειαις ὁμορφίαις πιστὴ εἶσαι εἰκόνα, Λόφος ποῦ στέκει σὰ Θεὸς Εἰσηγῆς, ἀπάνω σου φεγγαβολεῖ ἡ κορώνη ποὺ καὶ σύ, Χρόνε, ἀνέγγυχη ἀφίνεις.

Τὸ θαῦμα αὐτὸ τὸ θεῖο τοῦ Παρθενῶνα ποτὲ δὲ θὰ κωφετῆ στῆς λησμοσύνης καὶ πέπλα, ἐνὸς καίε σπῆν αἰῶνα ὁ ἥλιος τοῦ Ὁραίου τῆς Καλωσύνης.

Ἐδῶ δὲ σκοτεινιάζει, εἰν' ὄλο μέρα! Λὲς δὲν κατὰς σπῆ γῆ, λὲς κάποιον πνεῦμα σὲ σήκωσε ψηλὰ στὴν ἀτμοσφαῖρα.

Κι' ἐνῶ μιὰ νέα Ἀθήνα πρὸ ἀντικρίζεις μὲς τῆς Ζωῆς τῆς Νέας νὰ ζῆ τὸ ρεῦμα, νιώθεις μιὰ Ἐλπίδα ἐντὸς σου καὶ δα-κρυῖες...

ΡΙΤΑ Ν. ΠΡΟΥΜΗ

ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΑΕΡΟΠΟΡΟΙ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΠΟΛΟ

Μυθιστόρημα ὑπὸ ΝΟΒΕΡΤ ΣΕΒΕΣΤΡΕ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἀπὸ ὁδηγήθηκαν ἀπὸ τὸν κ. Στέ-φενσον κι' ἀπὸ τὸν Κιντ στὸ μέρος ποὺ θὰ ἔχτιαν τὴν καινούργια τους καλύβα, ὁ Μπόμπ κι' ὁ Φονβιέλλ μπόρεσαν νὰ διαπιστώσουν ὅτι ἡ κρυψώνα, ὅπου εἶχε ὁδηγήσει τοὺς φίλους ἡ ἀρκούδα, ἔκρυ-βε ἀνεκτίμητους θησαυροὺς. Καί, μὰ τὴν ἀλήθεια, δὲν ἤξεραν τί νὰ πρωτοθαυμά-σουν: Τὸ πελώριο λευκὸ θηρίο, ποὺ εἶ-χε σκοτώσει μὲ τόση ψυχραιμία, ὁ μι-κρός Τζάκ, ἢ τὸν σαρὸ αὐτῶν τῶν κα-σσοινῶν, ποὺ ἦταν τοποθετημένα ἐκεῖ σὰ νὰ τοὺς περίμεναν;

— Μὰ, κύριε κυβερνήτα, τὰ πράγμα-τα αὐτὰ δὲν εἶναι δικὰ μας! παρατήρη-σε ὁ Μπόμπ τὴ στιγμὴ ποὺ ἐτοιμαζόταν νὰ βάλῃ χερικὸ στοὺς θησαυροὺς.

— Ἀδιὰφορο, ἀπάντησε ὁ Ἀμερι-κάνος. Ἄμα περάσει κανεὶς, παιδί μου, τὸν πολικὸ κύκλο, βρίσκεται σ' ἕναν κό-σμο λιγότερο ἐγωϊστικὸ, κι' ὄλοι οἱ ἐξε-ρευνητὲς ἔχουν γι' ἀρχὴ ν' ἀλληλοβοη-θοῦνται ἀδελφικά. Ὅ, τι ἀνήκει στὸν ἕνα, ἀνήκει σὲ ὄλους.

Ἦστερα ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐξήγηση, οἱ Ροβινσῶνες μας δὲν κοίταξαν παρὰ πὼς νὰ χρησιμοποιήσουν ὅσο καλύτερα μπο-ροῦσαν ὅλα τὰ πράγματα ποὺ ἡ τύχη τοὺς εὐλόγησε νὰ βροῦν.

«Τὰ δύο ἀγοράκια ἔτρεχαν ἀπάνω στὸ χιόνι...» (Σελ. 259, στ. γ')

Ἡ καινούργια κατοικία τους, ἔγινε πρὸ εὐρύχαρη ἀπ' τὴν πρώτη. Τὴν «ἐ-χτισαν» βάζοντας τὸ ἕνα πάνω στ' ἄλλο κιβώτια ἄδεια καὶ κιβώτια γεμάτα. Κι' ἔτσι ἐπέτυχαν νὰ χουν πρόχειρα, γιὰ ὅ-ποια στιγμὴ κι' ἐν τοὺς χρειάζοταν, τὰ τρόφιμά τους καὶ τὰ διάφορα ἐργαλεῖα. Μὲ μερικὰ κιβώτια ἀκόμη ἔχτιαν ἕνα ἄλλο μικρότερο διαμέρισμα, ποὺ ἦταν προορισμένο γιὰ κουζίνα, καὶ μέσα σ' αὐ-

τὸ τοποθέτησαν μιὰ σόμπα τοῦ πετρε-λαίου, ποὺ ἀνακάλυψαν ἀνάμεσα στ' ἄλ-λα πράγματα.

Ἀπ' ἔξω, οἱ τοῖχοι κι' ἡ σκεπὴ τῆς καλύβας σκεπάστηκαν ἐλόκληροι μὲ σκλητημένο χιόνι. Τὸ πάτωμα στρώθη-κε μὲ τὰ σκεπάσματα τῶν κασσοινῶν. Ὅσο γιὰ τὰ κρεβάτια, αὐτὰ κατασκευά-στηκαν ἀπὸ σανίδες, ὅμοια μὲ τίς κο-κέτες τῶν βαποριῶν, καὶ στήθηκαν στὴν κουζίνα, ὅπου κυριαρχοῦσε ἡ μεγαλύτε-ρη ζέστη, χάρη στὴν σόμπα τοῦ πετρε-λαίου ποὺ θάκαιγε μέρα καὶ νύχτα. Δό-ξα τῷ Θεῷ, ἀπὸ καύσιμη ὕλη δὲν εἶχαν ἔλλειψη τώρα πιά. Καὶ καθὼς ὁ ἀγρυ-πνοῦσαν ὄλοι μὲ τὴ σειρά τους, ἡ δια-τήρηση τῆς φωτιᾶς δὲν θὰ ἦταν τόσο δύσκολο πρᾶγμα.

Ὅλες αὐτὲς οἱ ἐργασίες, καθὼς καὶ τὸ γδάσιμο τῆς ἀρκούδας, ἀπασχόλησαν τοὺς δύο ἀνδρες καὶ τοὺς μικροὺς βοη-θούς τους ὡς τὸ βράδυ. Τὸ κρῦο ἦταν τσουχτερό, μὰ μὲ τὴν ἐργασία οὔτε τὸ ἐννοιωθᾶν καθόλου. Ἄλλωστε εἶχαν ὅ,τι χρειαζόταν γιὰ νὰ τὸ καταπολεμήσουν καὶ μέσα στὴν καλύβα, ὅπου ἡ σόμπα μποροῦσε νὰ γλυκάνῃ σὲ μεγάλο βαθμὸ τὴ θερμοκρασία, καὶ ἔξω στὸ ὑπαιθρο ὅπου δὲν εἶχαν παρὰ νὰ γυθῶν βαρύ-τερα κάποιος, καὶ νὰ μεταβληθοῦν σὲ

πραγματικὸς Ἑσκιμῶνος.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ ὁ Στέφενσον ἀποφάσισε ν' ἀλλάξῃ τὸν ἠλεκτρικὸ κινη-τήρα τοῦ ἐλκτῆρου τοῦ ποὺ τοῦ ἦταν ὀλίγετελα ἀχρηστος τώρα ποὺ σῶθηκαν οἱ μπα-ταρίες του, καὶ νὰ τὸν ἀντι-καταστήσῃ μὲ τὸν βενζινο-κίνητο ποὺ βρῆκαν στὴν κρυψώνα. Στὴ δουλειὰ αὐ-τὴ τὸν βοήθησε κι' ὁ Φον-βιέλλ, ἐνῶ τὰ παιδιά βγῆ-καν ἔξω πεζῆ, γιὰ νὰ κά-νουν μιὰ μικρὴ ἀναγνώριση στὴν περιοχῆ. Μερικὲς μέ-ρες πρὸ μπροστὰ, ὁ Ἀμερι-κάνος θὰ ἐδίσταζε ν' ἀφήσῃ ἔτσι ἐλεύθερους τοὺς μικροὺς προστατευομένους του. Μὰ

ἔστερα ἀπὸ τὸ ἐπεισόδιο μὲ τὴν ἀρκού-δα, ἔβλεπε πὼς μποροῦσε νὰ τοὺς ἐχῆ κατὰ ἐμπιστοσύνη. Ὁ Κιντ εἶχε δώσει δείγματα τῆς ψυχραιμίας καὶ τοῦ θάρ-ρους του. Αὐτὸς κι' ὁ Μπόμπ, καλὰ ὁ-πλισμένοι, δὲν εἶχαν νὰ φοβοῦνται πολ-λὰ πράγματα. Ἄλλωστε οἱ προστίτες τους, τοὺς εἶχαν συστήσει νὰ εἶναι ὅσο τὸ δυνατό πρὸ συνετοί. Τοὺς ἀπαγορεύ-θηκε ν' ἀπομακρυνθοῦν πολὺ ἀπὸ τὸν

καταυλισμὸ τους ἐν ἕκταναν καμμιά θυ-σάρεστη συνάντηση, ἔπρεπε νὰ γυρίσουν πίσω ὅσο πρὸ γρήγορα μποροῦσαν τοὺς δὲθῃκε ἡ ἔδεια νὰ κυνηγήσουν κανένα λαγὸ ἢ τὸ πολὺ κανένα τάρανδο, μὰ τοὺς ἀπαγορευθῆκε ἀπολύτως νὰ ἐπιτε-θοῦν ἐναντίον κανενὸς ἄλλου μεγαλύτε-ρου ζώου, ἰδίως ἔπρεπε νὰ φυλαχτοῦν ἀπ' τίς ἀρκούδες κι' ἀπ' τοὺς λύκους.

— Μὴν ἔχετε κανένα φῶδο, κύριε

«Σὰν πατημασιὲς ἀνθρώπινες φαίνον-ται...» (Σελ. 259, στ. γ')

κυβερνήτα, εἶχε ἀποκριθῆ ὁ Τζάκ.

Τὰ δύο ἀγοράκια εἶχαν φορέσει στὰ πόδια τους παγοπέδιλα, καὶ βοηθούμε-να μὲ τὸ μπαστοῦνι ποὺ κρατοῦσαν στὰ χέρια τους, ἔτρεχαν μὲ μεγάλη ταχύτη-τα πάνω στὸ χιόνι. Σὰν ἔφτασαν στὴ μικρὴ κοιλάδα ποὺ εἶχαν σκοτώσει τὸ βούβαλο, διέκριναν πολυάριθμους καὶ πρόσφατες πατημασιὲς ζώων. Δίχως ἄλλο, στὰ μέρη ἐκεῖνα θὰ τριγύριζε κα-νένα κοπάδι λύκων.

— Ἄς ξαναγυρίσουμε, εἶπε ὁ Μπόμπ ἀνήσυχος.

— Μιὰ στιγμὴ, ἔκανε ὁ Κιντ σκυμ-μένος πάνω στὰ χιόνια. Αὐτὰ ἔδῶ τὰ ἄλλα ἴχνη τί εἶναι;

— Σὰν πατημασιὲς ἀνθρώπινες φαί-νονται...

— Αὐτὸ εἶναι, Μπόμπ.

— Μὰ, τότε;

Τὰ δύο παιδιά κοιτάχθηκαν μὲ ἀπό-ρία. Ὁ νοῦς τους πῆγε στοὺς ἐπιβάτες τοῦ «Λίμπερτ». Πῆγε καὶ στὸ πλήρω-μά του. Καί, βοηθούμενοι ἀπὸ τὴ φαν-τασία τους, ἔδιναν δύο ἐξηγήσεις: Ἡ τὸ πηδαλιουχοῦμένο θὰ εἶχε προσγειωθεῖ κάπου ἐκεῖ κοντὰ κι' οἱ ἐπιβάτες τοῦ θὰ εἶχαν ἐπιχειρήσει νὰ ξαναγυρίσουν στὸ μέρος ποὺ ἐγκατέλειψαν τοὺς συν-τρόφους τους ἢ τὰ μέλη τοῦ πληρώ-ματος, ὅσα εἶχαν διασωθεῖ ἀπὸ τὴ χιονοθύελλα, θὰ τριγύριζαν τὰ περιχώ-

ρα, φάχνοντας να βρουν τον κυβερνήτη τους.

Σε λίγο όμως ο Κίντ αποκλείσει την πρώτη υπόθεση.

— Τα ίχνη αυτά είναι από ανθρώπους που φορούν χιονοπέδιλα, όπως κι' εμείς, είπα στον Μπόμπ. Μά ούτε ο κ. Αντρεϊωμένος ούτε η μίς Κλάριτζ κατάφεραν ποτέ τους να κάνουν ένα βήμα μ' αυτά. Θυμάσαι που στο Βόρειο Ακρωτήριο ο Μέρρυ Μπρόουντζων δοκίμασε να τους μάθη και σε λίγο αναγκάσθηκε να παρατηρήσει;

— Ναί, μ' ό Γαβριήλ και ο Υδόν, αυτοί έμαθαν λαμπρά να τα μεταχειρίζονται. Και μου φαίνεται μάλιστα πως στο τέλος ο Γαβριήλ μάς ξεπερνούσε στο τρέξιμο.

— Τό παραδέχομαι. Μά ποιός τους συνόδευε; Όχι η Νταίζη βέβαια. Παγοπέδιλα στο μέτρο της δεν υπήρχαν. Και καθώς βλέπεις εδώ, διακρίνονται πέντ' -έξ ίχνη διαφορετικά τ' καθένα.

— Τόσα πολλά;

— Τοδλάχιστον, επανέλαβε ο Τζάκ. Λοιπόν, είναι πιθανότερο τ' ίχνη αυτά να όφειλονται στα μέλη του πληρέματος. Μονάχα, τί γύρευαν εδώ -κάτω στην κοιλάδα;

— Τόσως νακόλουθησαν τ' δικά μας τ' ίχνη.

— Θα τούς όδηγούσαν στον καινούργιο μας καταυλισμό.

— Είναι λοιπόν ξένοι;

— Και τί γύρευαν εδώ;

— Ξέρω γώ; Μήπως είναι οι κύριοι τής κρυφώνας;

— Αυτό μάς έλειπε! είπα ο Κίντ. Φαντάσου τί μούτρα θάκαναν μόλις έβλεπαν πώς εμείς κάναμε κίβλας κατοχή στα πράγματά τους. Εύτυχώς δεν θάταν δύσκολο να δικαιολογηθούμε. Κι' έπειτα τ' πράγματα είναι άρκετά. Θα έφθαναν και γι' αυτούς και γιά μας. Μά όχι. Δεν πιστεύω να πρόκειται γιά τίποτε τέτοιο. Αν βρισκόταν κι' άλλη αποστολή στη Γροιλανδία, ο κ. Στέφενσον θά μάς τ' είχε πεί. Μά τον άκουσες τί έλεγε σήμερα τ' πρωί; Πώς πάνε περισσότερο από δυο-τρια χρόνια που δεν πάτησαν εδώ Εύρωπαίοι.

— Η κρυφώνα λοιπόν είναι πολύ παλιά;

— Έχει γίνει πρό τριανταπέντε μηνών άκριτως.

— Ο Τζάκ έσχεψε ξανά γιά να εξετάσει τίς πατημασιές.

— Έχεις δικιο, Μπόμπ, είπα στο τέλος. Τό καλύτερο που έχουμε να κάνομε είναι να ξαναγυρίσουμε στον καταυλισμό μας. Αυτό είναι τ' πιο συνετό. Δεν ξέρουμε με ποιούς έχουμε να κάνομε.

— Ναί, πρέπει να ειδοποιήσουμε τον κ. Στέφενσον.

— Αυτό άκριτως ήθελα να πώ. Έ-

σύ τρέξε μ' όλη σου τή γρηγοράδα. Έγώ θά ταμπουρωθώ πίσω απ' αυτούς τούς βράχους που βρίσκονται από πάνω απ' τήν κοιλάδα. Έτσι δεν θά μου ξεφύγει τίποτε απ' ό,τι κι' αν συμβή, όσο θά λείπει έσύ.

Οι δυο μικροί Άγγλοι πήραν πίσω τ' όδρόμο απ' τον όποτον είχαν έρθει. Κι' ένώ ο Μπόμπ διευθυνόταν μ' όλη τήν ταχύτητά του προς τον καταυλισμό τους, ο Τζάκ Ντόναου σκαρφάλανε στους βράχους που δέσποζαν στην κοιλάδα.

Μόλις όμως τοποθετήθηκε σε μια άσφαλισμένη μεριά, ένιωσεν τ' συναισθημα ένός άπροσδιόριστου κινδύνου. Δεν μπορεί κανείς να πη πώς αισθανόταν φόβο. Μά δεν αισθάνονταν τον έαυτό του άσφαλή. Τήν ώρα που κοίταζε προς τήν κοιλάδα, άκουσε από πίσω του κάτι περιέργως θόρυβους. Και τώρα οι θόρυβοι αυτοί επαναλαμβάνονταν δεξιά του κι' αριστερά του. Ήταν σαν να μετατοπιζόνταν κανείς γλιστρώντας μ' εύκινησία επάνω στο χιόνι, από βράχο σε βράχο, και προσέχοντας να μη φανερωθή. Αν τ' όχι, που είχε σκληρήνει κι' είχε γίνει εύθραυστο, δεν έτριζε λιγάκι, ο Κίντ δεν θά είχε αντιληφθεί τίποτε απ' όλους αυτούς τούς κρότους.

Ο νοός του άμέσως πήγε στους λύκους, που τ' άχνάρια τους είχε διακρίνει πριν στο χιόνι, και γιά τον λόγο αυτόν έστήριξε τήν πλάτη του στο βράχο και με τήν καρμπίνια του στο χέρι, έτοιμάσθηκε ν' άποκρούση τήν έπίθεση. Έξαφνα, άνάμεσα σε δυο βράχους φανερώθηκε μια τούφα μαλλιάρη κι' έξαφανίσθηκε σχεδόν άμέσως, συνοδευόμενη από μια σφαίρα, που ο νεαρός σκοπευτής τής πέταξε με άστραταιά ταχύτητα. Τά ούρλιασμα που έπακολούθησαν τον πυροβολισμό του, τού φανέρωσαν πώς η σφαίρα του είχε πετύχει. Μά, αντίθετα απ' εκείνο που περίμενε, τ' ούρλιασμα τ' αυτά δεν ήταν ούρλιασμα άγρίων θηρίων. Ήταν ούρλιασμα ανθρώπινα, στα όποια άποκριθήκαν άλλες φωνές κι' όμιλίες. Δίχως άλλο ο μικρός Άγγλος είχε κάνει λάθος!

Σε λίγο τού δόθηκε η εξήγηση γιά τήν ταυτότητα των αντίπαλων του καθώς και γιά τούς σκοπούς τους. Απ' ό-λες τίς μεριές ξεπρόβαλλαν τσεκούρια και βέλη, και μια άγρια φωνή τον φθέρισε σε όθλια άγγλικά:

— Όχι χτυπήσης! Χτυπήσης έσύ, πέθανες!

— Τι θέλετε; ρώτησε ο Κίντ.

Αυτός που είχε μιλήσει φανερώθηκε και τού έκανε νόημα να παραδώσει τ' όπλα του. Ο Τζάκ έδίστασε. Ο μεγάλος άνδρας αυτός άγνωστος ήταν ένας Έσκιμώος δίχως άλλο, όπως άλλωστε έδειχναν τ' άμυνά του και τ' ντυσίματά του. Γενικά οι Έσκιμώοι δεν θεωρούνται κακοί άνθρωποι. Μερικοί μάλιστα έ-

ξερευνητές τούς πλέκουν τ' όγκώμιό τους. Όστόσο αυτοί εδώ δεν φαίνονταν να έμπνέονται κι' από πολύ άγαθές διαθέσεις, κι' είχαν τ' όλο λόγο τους, γιάτι η σφαίρα τού Κίντ είχε χτυπήσει έναν απ' αυτούς. Η μαλλιάρη τούφα, που είχε δει ο μικρός Άγγλος, ξεπρόβαλλε από μέσα από μια κουκούλα, που ο άγριος φορούσε στο κεφάλι του. Κι' η σφαίρα, τρυπώντας τήν κουκούλα, είχε τρυπήσει και τ' αυτί του και τόν είχε κάνει να βάλει τ' άγρια έκείνα ούρλιασματά.

Η φρόνηση επέβαλλε στο μικρό Άγγλο να όποταχτή στις διαταγές τού άρχηγού των Έσκιμώων. Μά τ' ό φιλότιμό του κι' η έμπυτη πολεμικότητά του δεν τού επέτρεπαν μια τόσο γρήγορη όποχώρηση. Μά κι' ήταν καλύτερα όπλισμένος απ' τούς αντίπαλους του, θά μπορούσε ν' άμυνθη έναντίον τους, ώπου να φθάσει ο Φονβιέλλ κι' ο Στέφενσον; Αυτοί βέβαια δεν θ' άργούσαν, γιάτι δίχως άλλο ο Μπόμπ θά είχε άκούσει τόν πυροβολισμό και θά είχε καταλάβει τί έσήμαινε. Γιά να πυροβολήσει ο Κίντ, δεν σήμαινε πως βρισκόταν σε κίνδυνο;

Πραγματικώς αυτή τήν εξήγηση έδωσε κι' ο Μπόμπ. Γιάτι η ήχώ τού πυροβολισμού έφθασε καθαρά στ' αυτιά του και τόν έθαλε σε ζωηρή άνησυχία. Η άμνηχανία του όμως ήταν ίση με τήν άνησυχία του, και τόν έκανε μια στιγμή να σταματήσει γιά ν' άκούση καλύτερα και να κοιτάξει πίσω του. Μά οι βράχοι όπου βρισκόταν ο Κίντ είχαν κρυφθεί πιά απ' τή θέα του και γύρω του έπικρατούσε πάλι σιωπή.

Όστερα από λίγα λεπτά άμνηχανίας ο Μπόμπ πήρε τήν άπόφασή του. Είχε βέβαια συλλογισθεί να τρέξει πάλι πίσω γιά να βοηθήσει τόν Κίντ, αν τύχαινε άνάγκη.

(Άκολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΚΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α'.

Ο Γεώργιος Α', ο έξυπνότερος εκείνος βασιλιάς, συνήθιζε να κάνει περιπάτους στην πόλη με πολιτικά, συνοδευόμενος μόνο από ένα όπασπιστή του. Άλλά όχι ίνκόνιτο. Στεκόταν, μιλούσε με τούς γνωστούς που άπαντούσε, καμιά φορά και με άγνωστους. Δένε μάλιστα τούς συχνά, περνώντας από τ' όπτι τού ποιητού Άχιλλέα Παράσχου, στο Ροδακίό, έκει κοντά στη Μητρόπολη, τού χτυπούσε τ' παράθυρο γιά να τού πη καλημέρα. Έτσι δεν θά εκπλήξη κανένα και τ' κατωτέρω ανέκδοτο:

Μια μέρα, ο βασιλιάς, περνώντας από τήν Όμόνοια, είδε στην πόρτα ένός μεγάλου γαλατάδικου τόν ιδιοκτήτη που τόν έγνώριζε καλά.

— Καλημέρα, κύριε Γιωργάκη! τού φώναζε.

— Προσκυνώ, Μεγαλειότατε! καλημέρα σας!

— Ήθελα κάτι να σε ρωτήσω, κύριε Γιωργάκη...

— Ό,τι θέλετε, Μεγαλειότατε!

— Δέν μου λές, σε παρακαλώ...

Και πλησίασε σταυτί του:

— Τι βάζεις μέσα στο νερό και τ' ό κανείς να μούτζη τόσο με γάλα;...

Και πριν να πάρη άπάντηση, έβαλε τ' ό γέλια και ξεκίνησε, αφήνοντας μαρμαρο τ' ό γαλατά...

Ο ΑΝΑΓΙΩΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΜΙΑ ΞΕΝΗ

Άγαπητοί μου,

ΠΡΟΧΤΕΣ, ένώ εργαζόμουνο στο γραφείο μου, μου έφεραν έναν άνοιχτό φάκελλο που είχε μέσα τ' ό άκλόουθο γαλλικό γράμμα. Τ' ό μεταφράζω:

«Κύριε. Μια ήλικιωμένη Γαλλίδα, που έπόθησε να γνωρίσει μια από τίς μεγαλύτερες όμορφές αυτού τού κόσμου, βάλθηκε να σπουδάσει λίγο τή νεοελληνική στη Σχολή των Άνατολικών Γλωσσών τού Παρισιού κι' είχε τή χαρά να διαδάσει εκεί μερικά από τ' ό έργα σας. Πόσο πολύτιμη θά τής ήταν η χάρη να συνμιλήσει λίγες στιγμές μαζί σας! Μου έπιτρέψατε να χτυπήσω τήν πόρτα σας σήμερα τ' ό απόγεμα; Φεύγω από τ' ό Αθήνας αύριο τ' ό βράδυ. Δεχθήτε, κύριε, τήν έκφραση τού πιο συμπαθητικού μου θαυμασμού. Emma Lachenmeyer-Grandjean.»

— Έίν' εδώ η κυρία που έφερε αυτό τ' ό γράμμα;

— Μάλιστα. Περιμένει άπάντηση στη σάλα.

Βγήκα να τής άπαντήσω μόνος μου.

— Και γιάτι τ' ό απόγεμα κι' όχι τώρα άμέσως, κυρία μου; τή ρώτησα τείνοντάς τής τ' ό χέρι.

Μου τ' ό έσφιξε με συγκίνηση και μου άποκρίθηκε γαλλικά:

— Με συγχωρείτε... έννοώ, διαβάζω τ' ό ελληνικά, αλλά δεν τ' ό μιλω άκόμα...

Τώρα είναι άργά, πρέπει να πάω στην Τράπεζα που κλείνει τ' ό μεσημέρι.

Έπειτα ήθελα να σας φέρω κι' ένα βιβλίο σας, και να σας παρακαλέσω να μου βάλετε τήν όπογραφή σας...

Θά μου κάμετε τή μεγάλη χάρη;

— Πολύ εύχαρίστως, κυρία μου! Και φεύγετε αύριο;

— Ναί. Κατέβηκα στην Ελλάδα, γιά τίς γιορτές σας, με μια όμάδα προσκυνητών από τ' ό Παρίσι. Πήγαμε παντού, στην Κρήτη, στη Δέλο, στο Άργος, στις Μυκήνες, στην Όλυμπία...

Αύριο φεύγομε γιά τούς Δελφούς. Και σε μια έβδομάδα γυρίζομε στη Γαλλία... Λοι-

πόν, θά με δεχθήτε τ' ό απόγεμα, μαίτρ;

— Μεγάλη μου τιμή κι' εύχαρίστηση, κυρία!

— Και θά μου επιτρέψετε να φέρω μαζί μου και μια δέσποινίδα που με συνοδεύει, και που έχει επίσης μεγάλη επιθυμία να σας γνωρίσει; Αυτή είν' ό Ελληνίδα, από εδώ.

— Να τή φέρετε, κυρία. Θά σας περιμένω εδώ.

Έτσι, τ' ό ίδιο απόγεμα, μου ήλθε πάλι η κυρία Γκραντζάν με τή συνοδό της, — μια πολύ χαριτωμένη νέα, παλιά Διαπασοπούλα, άδελφή τού καλού μας φίλου Χρυσάετο. Κρατούσε θριαμβευτικά τρία βιβλία μου, που τ' ό είχε αγοράσει πρό όλίγου από τ' ό βιβλιοπωλείο, και μου τάφερε να τής τ' ό όπογράψω.

Άρχισε να μου λέει π' όσο τής άρεσαν όσα έργα μου διάβασε, και προπάντων η Στέλλα Βιολάντη, που ήθελε να τή μεταφράσει γαλλικά και να τή δώσει να παιχθή σ' ένα παριζιάνικο θέατρο που γνωρίζει πολύ τόν διευθυντή του.

Έπειτα μου είπα τίς έντυπώσεις τής από τήν περιήγησή της στην Ελλάδα, όπου είδε τόσα πολλά και τόσα άφάνταστα...

— Άλλά τίποτα, τίποτα δεν συγκρίνεται μ' αυτό! πρόσθεσε δείχνοντας από τ' ό παράθυρό μου τήν Άκρόπολη.

Είναι τ' ό ανώτερο, τ' ό ωραιότερο απ' όσα είδα! Και μάλιστα όπως τ' ό βλέπω τώρα, μέσα στην άποθέωση αυτή τής δύσης, από τ' ό γραφείο ένός Έλληνα πεζογράφου, που τόσο με συγκινεί!

Είχε καθήσει με τή συνοδό της στον καναπέ, κοντά στο παράθυρο, κι' όσον ώρα μιλούσε, κοίταζε έκστατική τήν Άκρόπολη. Είχε βραδυάσει, δεν βλέπαμε πιά μέσα στην κάμαρα, κι' όμως δεν μάφινε νανάψω φώς, γιά να μη χάσει τ' ό όραμα που τή μάγευε.

«Α, με τί ένθουσιασμό μιλούσε αυτή η Ξένη, γιά όλα τ' ό ελληνικά! Όλα τής άρεσαν! Η νέα πόλη, τ' ό κτίριά της, οι όδ' όμοι της, η κίνησή της, οι γιορτές, οι ένθικες ένδυμασιές, τ' ό ένθικά τραγούδια, η ένθικη γλώσσα, η ένθικη λογοτεχνία!

Μου μίλησε γιά τόν Παλαμά, γιά τόν Ψυχάρη τ' ό δάσκαλό της, γιά τ' ό σφό νεοελληνιστή κ. Μιραμπέλ, τ' ό διάδοχό του στην Σχολή, και γιά τή δ. Διπλαράκου. Και μου έδειχνε τή συνοδό της, τήν ωραία πραγματικώς Έλληνίδα, με τόσο καμάρι, σαν να ήταν κόρη της.

— Και τί νοός, μου έλεγε, τί ψυχή, τί καρδιά! Αυτή βαστάει τ' ό σπ' ότι της, γιάτι πατέρα δεν έχει. Εργάζεται στην Πόουερ, έσπούδασε Νομικά και μεθόριο παίρνει τ' ό πτυχίο της. Μιλεί γαλλικά σαν Άγγλίδα και τ' ό γαλλικά σ' ό Γαλλίδα. Αυτή είναι η σημερινή Έλληνίδα. Τί πολιτισμός!

Και πρόσθεσε:

— Νομίζω ότι τ' ό μεγαλύτερο άδικο

τού κόσμου είναι, ύστερ' από μια τέτοια Ελλάδα που δημιουργήθηκε μέσα σ' ένα τό χρόνια έλευθερίας, η Πόλη να βρίσκεται ακόμα στα χέρια των Τούρκων!

«Α, τί άδικο!... Μά δεν τ' ό βλέπουν οι Εύρωπαίοι, δεν τ' ό βλέπουν;... Κατά σύμπτωση, κι' η συνοδος τής κυρίας Γκραντζάν έχει γεννηθεί στην Πόλη όπως κι' εγώ.

— Κι' είναι η πατρίδα μας! τής είπαμε.

Μάς παρηγόρησε ελληνικά:

— Πάλι με χρόνια με καιρούς, πάλι δική σας θάναί!»

Σ' έν' από τ' ό βιβλία μου τής έγραφα γαλλικά:

«Στήν κυρία Έμμα Γκραντζάν, θυμητικό των Αθηνών. Από τ' ό γραφείο μου, που από τ' ό παράθυρό του κοιτάζαμε τήν Άκρόπολη!»

Ένθουσιασθήκε:

— Αυτό τ' ό βιβλίο θά είναι η κληρονομία μου! φώναζε. Άξίζε τόν κόπο να κάμω τόσο ταξίδι γιά να τ' ό πάρω!

Μου έσφιξε γιά τελευταία φορά τ' ό χέρι λέγοντας:

— Ορεοδάρ να μου π' ότε! Αυτό θέλω να μου εύχηθήτε! Να ξανάρθω στην Ελλάδα!...

Με συγκίνησε άληθινά ο ένθουσιώδης, ο ελκερής φιλελληνισμός αυτής τής Ξένης. Τί τής τόν είχε εμπνεύσει; Τί τήν είχε κάνει ναγαπή τόσο τή νέα Ελλάδα, τή σημερινή; Η γνώση τής νεοελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας. Μαθήτριά της Νεοελληνικής στη Σχολή των Άνατολικών Γλωσσών, διάβασε μερικά νεοελληνικά βιβλία κι' ένθουσιασθήκε. Μεγάλη, βλέπετε, η δύναμη τής ένθικης Λογοτεχνίας! Μόνο από τούς ποιητές των κι' από τούς συγγραφείς των, που έκραφίζον τήν ένθικη ψυχή, τ' ό ένθνη γίνονται άγαπητά στους Ξένους. Κι' η σημερινή Ελλάδα είν' όλη ένθουσιασμένη που έχει μια τόσο καλή Λογοτεχνία. Μόνο που οι ίδιοι οι Έλληνες δεν τ' ό αναγνωρίζουν ακόμα. Και πρέπει ναργουνται κάθε τόσο να τούς τ' ό λένε οι Ξένοι...

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΡΗΤΑ

89.

Πολλοί θυμούνται τήν Άλήθεια, Δίκο σαν έχουν κι' αυτοί, και τότε μόνο γιά βοήθεια τήν προσκαλούν θαρροστοί.

Μά όταν τ' ό δικιο τους σπ' όρεισουν, Άμέσως τήν ποδοπατούν, Κι' άλλων τ' ό δικιο γιά να πνίξουν. Τ' ό ψέμμα σύμμαχο ζήτουν.

90.

Τ' ό χι που τήν έλπίδα σπάζει είναι καλύτερο πολύ. Από τ' ό Ναι που μέλι στάζει. Μά τ' ό ψέμο δεν έκταλεί.

τακτικά πές και της 'Εργνοβίας (εὐχαριστῶ πολύ, και τοῦ χρόνου' ἔλαβα και τὸ κομμάτι σου γιὰ τὴ Σελίδα) και, ἢ ἕλη μου εἶναι πολλή γιὰ σοῦς ἔχουν πολλὰ μαθήματα σὺν και σένα' ἀλλὰ τὸ καλοκαίρι θὰ πάρῃς τὸν τόμο ἀπ' τὴν ἀρχὴ και τότε θὰ τὰ διαδάσῃς δ'λα'. Δροσοῦλαν (χαίρω ποὺ εἶσαι τώρα καλά κ' εὐχαριστῶ πολύ γιὰ τίς εὐχάς φίλησέ μου και τὸ Μάνο') Ἀργῶ (εἰδες λοιπόν; . . σοὺ ἔστειλα 10 τετραδία) Β. Δ. Μ. (σὺν "Ὀδηγῶ τοῦ Συνδρομητοῦ", ποὺ τιμᾶται δρ. 6, ὑπάρχουν οἱ σχετικὲς ὁδηγίες) Μίναν (εὐχαριστῶ πολύ, ἀλλὰ τέτοια δὲν μοῦ χρησιμεύουν' μὴν κάνετε λοιπὸν τὸν κόπο νὰ μεταφράζετε γιὰ μένα' ἄλλωστε δὲν ἔξερετε οὐτὰ τὴ γλώσσα ποὺ μεταφράζομαι) Δροσοῦδ'Μελτέμι (ἔστειλα: εἰ διαγωνισμὸ ἐννοεῖς, γιὰ σύνθεση 'Ασκήσεων ἢ γιὰ λύσεις; γιὰ σύνθεση, δὲν προσηρῶχθης φέτος ἀκόμη' γιὰ λύσεις, ὁ νέος θὰ προκηρυχθῇ στὸ πρῶτο φυλλάδιο τοῦ 'Ιουνίου') Γιλυκόλαλον "Ὀνον (χαίρω πολύ και περιμένω' μπορῶ νὰ διαφεύσω τοὺς φίλους μου;) Ζουλιάνναν Καταβάτη (ἔστειλα: περιμένο νὰ πάρῃς και φυσῶνομο) Δατάνιαν (ναί, μπορεῖς νὰ στείλῃς ἀκόμη ἕνα) Ταιν-Τοῦν (σὲ πιστεύω) 'Ε. Ἐμμανουηλίδην (ἔλαβα, εὐχαριστῶ) Ροδοδάφνην (θὰ δημοσιεύθῃ προσεχῶς κ' ἡ δική σου φωτογραφία) Δημήτριον Γιάνου (βέβαια, διαγωνισμὸς μὲ βραβεῖα' ἀλλὰ γι' αὐτὰ νὰ διαβάσῃς τὸν "Ὀδηγὸ τοῦ Συνδρομητοῦ") Σεβερίνην, Κυρὰν τῆς Θάλασσης κτλ. κτλ.

Κοραῖν, Ἰσπότην τῶν Κόμνων, Πολυβώτην, Παγνόςμιον Περιηγήτην, Νικόλαον Πεχλιβάρον (ἔστειλα).
Εἰς ἕσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 30 'Απριλίου θάπαντῆσά σοι ἐρχόμενα.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 248ου Διαγωνισμοῦ. Τοῦ φυλλάδιου τούτου αἱ λύσεις εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 3 'Ιουλίου.

307. Δεξιόγραφος
Τάγαπας σοο κανένου
'Από τὰ συνηθισμένα
'Ισως φαγητὰ . . .
Μὰ νησι' κοντά του βάσεις
Κι' ἄεσφρα μὰς παρουσιάζεις
'Ἐναν ἀπὸ ἐπτά. Γκῶζης

308. Δογματικὸς Δεξιόγραφος
Στὴ Βουλὴ μὰ μέρα μίλησε
Μύγα καταπειρασμένη,
'Αλλὰ τίποτε δὲν βρήκε
Γιὰ νὰ φρεῖ, ἢ καμμένη.
Κι' ἀπ' τὴν πείνα τὴ μεγάλη
'Ἐπρεσε σὲ κακὸ χέλι. Ἀραρούλις

309. Μεταγραμματισμὸς
Βγάλε Ρῶ και βάλε Μι,
Νὰ μὲ κάνῃς στὴ στιγμή
'Απὸ ποταμὸ μὴ νῆσο
Στὸ Αἰγαίον νάντικροῦσο.
Μικρὸς Καλλιτέχνης

310. Ἀναγραμματισμὸς
'Ἐνας σύνδεσμος κοινὸς
Κάποι' ἔκαμε ἀνω-κάτω
Και τὰ τρία γράμματα τού,

Κι' ἔγιν' ἕνας εὐσεβὴς
Πατριάρχης τῆς Γραφῆς
Ποὺ ἐγλύτῃσε κ' αὐτὸς
Και τὰ τρία τὰ παιδιὰ του. . .
Ὁδῶνιον Τέξον

311. Μαϊονδρος

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Νάντικατασταθῶν οἱ ἄστερι-
σκαὶ διὰ γραμμάτων ὥστε νάνα-
γινώσκονται κατὰ σειράν: τελε-
κὸς σύνδεσμος, κράτος τῆς Ἀσίας,
δένδρον ὁπωροφόρον, συμπαρα-
σηματικόν, πρόθεσις, ῥήμα, πα-
ράγωγος τοῦ ἰδίου ῥήματος ση-
μαίνον τέχνην, προφήτης, φυσί-
κὸν φαινόμενον, κτητικὴ ἀντανα-
γλία, πόλις τοῦ Βελγίου, στοιχείον,
καίτοις ἀθανάτου κόλπου, ἐντό-
σιον, ἐπιφώνημα χρόνου.
Δοῦλη Δωδεκάνησος

312. Κρυπτογραφικὸν
12345678 = Πουιγῆς,
23478 = Ποταμὸς.
3678 = Ἰερὸν.
46325 = Κράτος.
51273 = Ὀπάρα.
67478 = Νῆσος.
76328 = Πτηνόν.
815678 = Ἰχθύς.
'Αρλάνδα

313-317. Μαγικὸν Γράμμα
Τῆ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμμα-
τος ἐκάστης τῶν κάτωθι λέξεων
δὲ ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐ-
τοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄλλαι τό-
σαι λέξεις:
Πάρος, σῆμα, Ρῶμος, ὄφεις, υἱός.
Γιὰ τὴν Πατρίδα

318. Μεσοστοιχίς
Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν κά-
τωθι ζητούμενων λέξεων, αἱ ὁ-
ποῖαι ἔχουν ἑλαί ἀπὸ ἐπτά, ἀ-
ποτελοῦν ἀρχαῖον δραματικόν:
1, Ὀμηρικὴ βασιλόπαις 2, Αὐ-
τοκράτειρα τοῦ Βυζαντίου 3,
Θεὸς 4, Ἀτικὸς συγγραφεὺς 5,
Ἡρώς ἡμίθεος 6, Θεὸς 7,
Κατηγορὸς μεγάλου φιλοσόφου 8,
Πόλις τῆς Χαλκιδικῆς.
Κατατὴν Νεράϊδα

319. Φωνηεντόλιπον
δικ - νμ - θες
Νεμρῶδ

320. Γρίφος
1000 καλὸ 1 γερ 1 ρ' Ἄσσοι
10000 καλὸ 1 γερ 1 ρ' Ἄσσοι

N N N N N N N
N N N N N N N
N N N N N N N
N N N N N N N
Δημιῶδες Αἶνιγμα τοῦ ὁποῖου
ζητεῖται και ἡ λύσις.
Λυσέχαρτε

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς
321. Devineite
je viens sans qu'on y pense
Je meurs à ma naissance,
Et celui qui me suit
Ne vient jamais sans bruit.
(Populaire) Ρωμαῖος Πρίγκιψ

322. Rébus
3 1 r' R
(Πρωτότυπον) Κυρὰ Φροσύνη

ΛΥΣΕΙΣ
τῶν Πνευμ. Ἄσκησ. τοῦ φύλ. 7
85. Κάμηλος (Κάο, Μῆλος).
—86. Βιγίλιος-ἤλιος.—87. Ἰον-
ῶν.—88.

89. Κόννος-κύνλος
90. ΠΥΓΜΑΛΙΩΝ.
ΠΡΩΣΣΙΑ (ὕκνω, Γαλλία,
ΕΣΚΜ Μαιά, Ἀγλατα, Λυ-
ΓΟΣΚΑΝΑ ΟΙΝΤῶν, Ἰακωνία, ὦ-
ΣΤΑΜΑΤΩ νια, νάμα.) —91-95.

Διὰ τοῦ Ω: πῶλος, βῶδ, Ἄσος,
'Ἰνῶ, κόμη. —96. ΧΑΡΩΝ
(Χ-ροιά, Ἄ-λοχος, Ρ-αφή, Ὠ-
δική, Ν-αῦλος).—97. Μῆτε δίκην
δικασῆς πρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀ-
κούσῃς.—98. Ἡ Ἰολανδία εἶναι
νῆσος. (ι εἰς λαν διὰ ἦν, ἐν εἰς
ὄς.) —99. Ane-ame. —100. I
hojame propose, Dieu dispose.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ
οἱ συνδρομηταὶ μου, δταν
λήγῃ ἡ συνδρομὴ των, νὰ
τὴν ἀνανεῶνουν ἀμέσως,
χωρὶς νὰ μὲ ὑποβάλλουν εἰς
τὸν κόπον και τὸ ἔξοδον γὰ
τὸ ὑπενθυμίζω ἐξ ἑνὸς καθε-
να ἰδιαιτέρως. Ἡ ἐγκαίρη
ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς
εἶναι τὸ πρῶτιστον χρεὸς
τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ.
Η ΔΙΑΠΑΛΑΣΙΣ

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλῆ
στοιχεῖα δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τμήμα. Πέ-
ραν τῶν 10 λέξεων 50 λεπτὰ ἢ λέξῃς,
μὲ παχέει δὲ στοιχεῖα λεπτὰ 70 καὶ μὲ
κεφάλαια δρ. 1. Ὁ χροιστὸς στίχος δρ. 3.
Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλά.
Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἰσχυροτέρα.

Σ ἀπευρόφουσκα, τίποτα νέα. Μεγάλε
Σ Ἄδν Ζουάν, σὲ ἔξερα πολὺ καλά.
ΣΙΦΩΝΕΤ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΩΝ ΚΥΚΛΩΝ

Ἄ ΑΠΟΙΚΙΑ ΠΡΑΚΕΙΟΥ. Διοικητῆς: Ἄ-
τογγανος, Ἰπποκρίτης: Καστρινὸς
Κόννος, Γράμματεὺς: Παραδείσιος Κῶ-
νος, Ταμίας: Μινωϊκὸς Κόννος, Σύν-
δοκος: Κόννος τοῦ Ὀλύμπου, Ἀργυ-
ρένιος Κόννος.
ΠΡΟΣΩΝ. Ἄ Διγλωτισμὸς: «Εἰς ποῖαν
ἐστὶν προτιμῆτε ἕνα πρόσωπον, και διαιτι;
Συμμετοχὴ διδραχμῶν. Βραβεῖα τέσσαρα
δραχμῶν. Προθεσμία μηνιαία Ἀ/ος: Γεω-
ργίου Ἀνεμογιάννην, Ἡράκλειον (Κρήτης).
Ἄποικίαν: Βασιλικὸς Κόννος

Ἄ νταλλάσσα Μ. Μυστικὰ, Ἡθοποιός, μὲ
Ἄ βλους-ες. Στείλατε εἰς Ἀρετὴν Μακρο-
πόδην, Ρέθυμον Κρήτης, διὰ:
Κόρη τοῦ Κόννου
Ἄ — 514

Μ ἐ λήθη μου, Ρωμειλιότη, ἀναγκάλο-
μαι νὰ διακόψω τὴν ἀλληλογραφίαν
μου.
Ἄ φιλῆς Κυπριόπουλα.
Ἄ — 515

Ἐ ἔλοντες νὰ χροματίσω τὴν μορφοῖαν
τῆς ζωῆς μου, ζητῶ ἀλληλογραφία μὲ
μεγάλα διασκεδάσματα ἐξ, ποὺ μὲ τὰ λό-
για τους θὰ μποροῦσαν νὰ ζωντανίσουν ἐπὶ
τὴν μου κάποιος χαρὸς ἐπιθεσῆς, ποὺ
φρονῶν μὲ ἀδολὴ ἀγνή φίλια, Ἀ/ος: Ἡ-
ρακλῆν Ἰωαννίδην, κτδ. 4, Ἀεμισὸς Κῶ-
πρου. Γιὰ τὴν: ΡΩΝ ΡΩΔΙΝΗ

Τ ρελλὸ Φειτητάκι, Πρίγκιπα τῆς
Τ Ὀρχίλης, γιατί τόχα τόσον περιερ-
νηση σὲ
ΑΠΤΑ ΜΑΚΡΗ

Ἄ — 517
Π αιδιά, περιμένο ἀπ' βλους-ες μὲ κέρ-
τα μὲ μὴ σὺνέση σὲς. Θὰ ὁρῶσθαι
τὴν καλύτερη σὺνέση σὲς μ' ἕνα ἰαδικαὶ
ζωγραφίης μου και τὴν καλύτερη κάρτα
μ' ἕνα ὁμορφὸ διελό. Θὰ περιμένο 40
ἡμέρας.
ΡΩΝ ΡΩΔΙΝΗ

Ἄ — 518
Μ οκοκό, περιμένο γράμμα σου και
φωτογραφία σου. Μ. Κοσμάκης
Ἄ — 519

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΔΥΝΑΣΤΕΙΑ
Π αραίτησις τῆς Κυβερνήσεως Φωκῆς
ἐπισημασθῆναι νὰ ὡς ἔξῃς:
Προσωπογραφίαι: ΚΩΝΣΤΑΝΤ. ΝΟΜΟΜΑΧΟΣ
'Υπουργ. Ἐσωτερ. ἸΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ
'Ἐξωτερικῶν: ΜΗΛΛΗ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ
'Συνενομιχῶν: ΔΕΝ ΔΙΦΩΣ
'Ἐστρατ.: ΚΩΝΣΤ. ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΣ
'Ἀπεικῶν: ΡΩΜΑΝΟΣ ΑΡΥΦΡΟΣ
ἀιεύθυνσις Πολιτικῶν γραφεῖου διορισθῆναι
δ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
Ἰπρίστε βλοὶ τὸ φερόμενον ΒΑΣΙ-
ΛΕΙΟΣ ΜΑΚΕΔΩΝ. Ἐπιτυχία ἐξοφω-
λησάν. Ἀγτι τοῦ Ἄρξῶν ὑπεστηρίξου-
με τὸν Νασπολέοντα.
Τὸν Ἐσωτερικὸν Ἰωάννην Τσιμισκῆς
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
Νέαι Προβουταὶ: Βερσάλινος: ΔΟ-
ΡΕΑΤΙ. Κωπασίσιος: ΝΙΟΤΗΣ ΑΔΑΜΑΣ.
Ἄδηνῶν: ΑΚΟΥΡΑΙΟΣ ΡΩΔΙ. Βέλουσ:
ΦΡΥΝΗ.
Τὸν Ἐξωτερικὸν:
Μιχαὴλ Καλαφάτης
Ἄ — 520

Π αιδιά, «Οἱ Εὐνομήκοι Νεοί». «ΕΛΠΙΣ». «ΒΑ-
ΣΙΛΕΙΟΝ ΤΩΝ ΚΥΚΛΩΝ». «ΠΕΡΑΤΕΡΟΙ ΝΙΚΗ».
«ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΔΥΝΑΣΤΕΙΑ» (ἕως ἐδῶλοι)
ἐπιστηρικῶν τῶν:

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΜΑΚΕΔΩΝΑ
Λοῖπον ἡ ἐπιτυχία εἶναι βέβαια. 550 φῆ-
ροι ἐξηραλωμένον. Ἰπρίστε τοῦ βλοὶ φα-
νατῶ.
Ἄ — 521

Ψ ΗΦΟ ΣΤΟΝ ΤΑΡΖΑΝ
ΒΑΤΡΑΚΟΙ 19

ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ

Χ αρίτων Ἀζμπερον (Ἀζμπρον Ἄ-
στὴρ). Ἐνα παιδὶ ἐδγενικὸ, ἔξωμο,
σιδηματικὸ, ποὺ χαιρετᾶ κινεῖς νὰ μιλεῖ
μαζὶ του. Μετὰ πορὸ δὲ Ὀδηγῶ, ἡ-
τικὴ γοητευτικὴ. χεῖλη ἔλαφρὸς πατεῖα,
στομα κανονικὸν και γενικὸς εὐνολο χερ-
τιμῶνο. Διαβάζει πάρα πολὺ, παίζει πιάνο
κ' εἶναι κ' ἐλα μέσας. Μῆπως ἀντιφρασο-
τὸν «Βερβῶδες τοῦ Ἐκκαίτε»;
ΓΩΡΔΙΟΣ ΔΕΣΜΟΣ

Ἐσχάτως μερικοὶ τὸ παραξήλασαν. Τὸς
συγχορῶς βίως, γιατί σὲ παιδιὰ ἢ ἐνοῖη
δὲν ἔρχεται μοναχῇ . . .
Ἄ — 523

Η Φιλόσοφῃ φρεῖξῃ τὸ Τραγοῦδι τῆς
Λευτερίας, Μιμηθεῖτε τὴν.
Ἄ — 524

Οἱ ΒΑΤΡΑΧΟΙ

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΔΙΑΤΟΝΙΣΜΟΣ
Π οῖδ εἶναι τὸ πῶ ἐδγενικὸ διαπλα-
σῶσπουλο και γιὰτι; Προθεσμία δι-
ημερη. ΒΡΑΒΕΙΑ 3 ΔΙΑΔΕΚΤΑ: Τὸ ἕνα σὲ
εὐγενικότερο διαπλασῶσπουλο και τ'
ἄλλο (διὰ κληροῦ) σὲ δύο του ἐκλο-
γεῖς. Συμμετοχὴ 2 δρ. Διαπλασῶσ-
πουλο, Βάλλοι, ἀπαντήσατε μας γιὰ νὰ
μὰς δειξτε: τὸ ἕλεκτη Διαπλασῶ-
σπουλο.
ΒΑΤΡΑΧΟΙ. 34 Ἐλλακτίου, Ἀθῆναι
Ἄ — 525

Π αραίτησιναι δὲ διαγωνισμὸς μου (Ἄ —
372) μέχρι τέλους Μαΐου. Ἰποστηρί-
ξατέ με και δώσατε πάντα τὴν ἐπιστηρικῆ
μου. Τὸς στείλοντας εὐχαριστὰ, Μπε-
λάων σὲς φέρεσα. Ἐρεῖ

Ἄ — 526
Ψ Ἦρο ἰ ψῆφο, παιδιὰ ἰ σὲ
Ψ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

Ἄ — 527
Ἄ γαλητὴ Σιμωνῆν, Τριαντάφυλλα και
Ἄ μέρτα ραῖνα τὴν ἐορτῆ σου, Ἄνθῶ-
σπαρτον σοῦ εὐχομαι τὸν διον τῆς ζωῆς
σου. Ἰβῆν

ΜΗ ΔΗΣΜΟΝΕΙΤΕ πὰς κάθε παραγ-
γυλῆ σας, γιὰ νὰ διατελεσθῇ ἀμέσως,
πρὶν νὰ συνοδωθεῖται και μὲ μὴ τοπωμε-
νη ταῖνια, ἀπ' αὐτῆς μὲ τίς ἐπισημὰς στέλ-
νεται τὸ φύλλο καὶς ἐδοδομάδα.